

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 9Co/52/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2110225174
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Bibiána Ťažiarová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2019:2110225174.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Bibiána Ťažiarová a sudcov: JUDr. Martin Holič a Mgr. Renáta Gavalcová, v právnej veci žalobkyne: V. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. I. O. č. XXX, zastúpenej splnomocnencom: Weis & Partners, s.r.o., IČO: 47 234 776, so sídlom Bratislava, Ivánska cesta 30/9, proti žalovanému: E. M., nar. XX.X.XXXX, bytom G. č. XXX, za účasti intervenienta na strane žalovaného: Allianz-Slovenská poisťovňa, a.s., IČO: 00 151 700, so sídlom Bratislava, Dostojevského rad 4, o náhradu škody z ublíženia na zdraví v sume 19.685,- Eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Trnava č. k. 18C/174/2010-532 zo dňa 23.8.2018, takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd odvolanie žalobkyne voči III. výroku rozsudku súdu prvej inštancie **o d m i e t a**.
- II. Napadnuté výroky I., II., IV., V., VI., VII., VIII. **p o t v r d z u j e**.
- III. Žalovanému **n e p r i z n á v a** nárok na náhradu trov odvolacieho konania.
- IV. Intervenientovi **p r i z n á v a** nárok voči žalobkyni na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 50 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie I. výrokom žalobu v časti o zaplatenie sumy 4.921,25 Eur odmietol, II. výrokom konanie v časti o zaplatenie sumy 1.404,43 Eur zastavil, III. výrokom uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni 100,20 Eur v lehote 15 dní od právoplatnosti rozsudku, IV. výrokom žalobu vo zvyšnom rozsahu zamietol, V. výrokom nepriznal žalovanému voči žalobkyni nárok na náhradu trov konania, VI. výrokom uložil žalobkyni povinnosť zaplatiť štátu trovy konania v rozsahu 50 % trov štátu, VII. výrokom uložil žalobkyni zaplatiť intervenientovi na strane žalovaného trovy konania v rozsahu 50 % trov konania, VIII. výrokom uložil žalovanému zaplatiť trovy konania štátu v rozsahu 20,38 % trov štátu.

2. Rozhodnutie súd prvej inštancie odôvodnil právne aplikáciou ust. § 420 ods. 1, § 444, § 517 ods. 2, § 822, § 823 Občianskeho zákonníka, § 15 ods. 1, § 11 ods. 6, 7, 8 zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla ((ďalej aj zákon o povinnom zmluvnom poistení), § 3 ods. 1, 2, § 5 ods. 1, 2, 4, 5, § 6 ods. 1, 2, 3, § 8 ods. 4, § 10 ods. 7 zákona č. 437/2004 Z. z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia, opatrenie MZ SR 12384-1/2008-OL zo dňa 14.5.2008 zverejneného v Zbierke zákonov pod č. 186/2008 Z. z., ktorým sa ustanovuje výška náhrady za bolesť a výška náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia na rok 2008, opatrenie MZ SR č. 12284/2009-OL z 12. mája 2009 zverejneného v Zbierke zákonov pod č. 26/2009 Z.z., ktorým sa ustanovuje výška náhrady za bolesť a výška náhrady za

sťaženie spoločenského uplatnenia na rok 2009, opatrenie MZ SR č. 13134/2010-OL z 20. mája 2010 zverejneného v Zbierke zákonov pod č. 21/2010 Z. z., ktorým sa ustanovuje výška náhrady za bolesť a výška náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia na rok 2010, aj s poukazom na procesné ustanovenia § 129 ods. 1, 3, § 144, § 145 ods. 2, § 146 ods. 1, § 262 ods. 1, § 255 ods. 1, 2, § 256 ods. 1, § 258 ods. 1, § 259, § 257, čl. 4 ods. 1, 2, čl. 17 Civilného sporového poriadku.

3. Súd prvej inštancie vychádzal zo skutkových zistení (ktoré neboli sporné), že nehodu dňa 11.11.2008 a zranenia k nej sa viažuce spôsobil žalovaný žalobkyni, za čo bol odsúdený rozsudkom Okresného súdu Trnava č. k. 7T/96/2009-82 zo dňa 3.11.2009, pričom nehodu spôsobil v dôsledku porušenia dôležitej povinnosti uloženej mu zákonom, keď doba liečenia trvala do 18.12.2008. Zo znaleckého posudku č. 028/16 MUDr. Mariána Pamulu vyplýva, že znalec zodpovedal zadané otázky nasledovne: 1. pri nehode, ku ktorej došlo dňa 11.11.2008 utrpela poškodená zranenia pomliaždenie mäkkých tkaní v oblasti oboch stehien s decolementom - odlúčením - kože pomliaždenie mäkkých tkanív s odreniami kože v oblasti oboch kolien, pomliaždenie mäkkých tkanív s odreniami kože na pravom predkolení a v oblasti členku pomliaždenie mäkkých tkanív v oblasti pravej nohy, z medicínskeho hľadiska sa jedná o zranenie ľahké; 2. poškodená sa zo zranení liečila približne do 23.12.2008, kontrola 5.1.2009 už na samotnú liečbu zranenia nemala podstatnejší vplyv, do súčasnej doby pretrvávajú prejavy ochorenia, nie zranenia kolenných zhybov, hlavne pravého; 3. z dôvodu samotného zranenia pri dopravnej nehode nebola poškodená v ústavnej liečbe, chirurgické výkony - artroskopie - boli vykonávané z dôvodu základného ochorenia, nie samotného zranenia; 4. obmedzenie v bežnom spôsobe života závažnejším spôsobom, pre zranenie pri dopravnej nehode, pretrvávalo po dobu liečenia, t.z. približne 6 týždňov, 5. trvalé následky ani funkčného, ani kozmetického charakteru zranenie pri dopravnej nehode nezanechalo. Nedá sa však zo súdne znaleckého, ako ani medicínskeho hľadiska, vylúčiť spolupodiel zranenia v oblasti pravého kolena urýchlenie prejavov základného procesu, základného ochorenia - degeneratívnych zmien v oblasti pravého kolenného zhybu; 6. samotné zranenie predstavovalo ľahší stupeň nebezpečenstva poškodenia na zdraví; 7. samotné zranenie svojim charakterom a prejavmi si vyžiadalo RTG vyšetrenie zranených oblastí, iné pomocné prístrojové vyšetrenia, sonografia, MRI, CT, ... vzhľadom k prejavom zranenia, priebehu liečby, neboli indikované, resp. ich nevykonanie nemožno považovať za zanedbanie starostlivosti zo strany ošetrojúceho lekára; 8. po zraneniach vzniknutých pri dopravnej nehode nedošlo ku vzniku žiadnych komplikácií v čase od 5.1.2009. Ťažkosti, pre ktoré poškodená opakovane navštevovala odborné chirurgické a ortopedické ambulancie sa týkali základného ochorenia, nie úrazu; 9. bodové hodnotenie zranenia na základe zákona č. 437/2004 predstavuje 112,5 bodov. Pri hodnote bodu 410,- Sk v roku 2008 činí peňažné vyjadrenie zranenia sumu 46.125,- Sk/1.531,07 Eur. Bodové hodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia predstavuje 50 bodov. Za ustálený zdravotný stav možno považovať relatívne rok 2010, kedy bola hodnota bodu 14,86 Eur. Sťažené spoločenské uplatnenie - trvalé následky - predstavujú teda vo finančnom ohodnotení sumu 744,50 Eur; 10. súhlasí so záverom MUDr. N. č. 33/2009, podľa ktorých akékoľvek obmedzenia poškodenej po skončení liečby skončili, aj v posudku uviedol, že závažnejšie obmedzenie poškodenej v bežnom spôsobe života skončilo ukončením liečby, t.j. približne po 6-tich týždňoch; 11. základné ochorenie, ktorým poškodená trpí v oblasti hlavne pravého, ale i ľavého kolenného zhybu, má hlavný podiel na súčasnom obmedzení. Vplyv úrazu v oblasti pravého kolena sa mohol len čiastočne podieľať na časovom nástupe vzniku týchto obmedzení, nie na samotnom obmedzení. K tomuto obmedzeniu by došlo i bez predmetného úrazu, len možno s časovým odstupom, 12. aplikácie plazmy boli v priamej príčinnej súvislosti s ochorením - degeneratívnymi zmenami v kolennom kĺbe, nie v súvislosti s predmetným úrazom. Či boli účelne je problematické sa vyjadriť, pretože sa nedá porovnať zdravotný stav so zdravotným stavom, keby neboli aplikované. Táto liečba sa však pri danom ochorení využíva. Nevyhnutné však neboli. Lekárom boli doporučené a pacientka s touto liečbou súhlasila. 13. iné zistenia znalca, nie sú. Z doplnku k znaleckému posudku MUDr. Pamulu vyplýva, že "...chýba správa z ortopédie 2002, 2004, 2006 pred úrazom a prepúšťacia správa z 19.6.20156 z traumatológie" Vypracovával znalecký posudok na zranenie žalobkyne, ku ktorému došlo 11.11.2008, pre vypracovanie posudku sa opieral o zdravotnú dokumentáciu týkajúcu sa predmetných zranení. V otázkach, ktoré mal zodpovedať v znaleckom posudku, nebolo nikde uvedené zaoberať sa zdravotnou dokumentáciou žalobkyne 6 - 2 roky pred predmetným zranením pri dopravnej nehode. Odvolal sa na tieto nálezy len z dôvodu bližšieho celkového pohľadu na daný problém. Závery uvedené v znaleckom posudku z týchto vyšetrení potvrdila i samotná žalobkyňa. " ... zrazila ju dodávka, prešla jej kolesom po oboch stehnách - nepresný popis - pri cúvaní ju zrazila dodávka na zem a prešla jej kolesom po oboch dolných končatinách", v znaleckom posudku v bode 1.1 " Z anamnézy" uviedol: Dňa 11.11. 2008 došlo k dopravnej nehode, kde šetrením bolo zistené, že vodič

M. jazdaci na vozidle zn. Renault Master EČ: TT - 666 DD na výjazde z parkoviska pred OD Lidl, na Zelenečskej ulici pri cúvaní ucítil náraz na ľavej strane vozidla, zastavil vozilo a zistil, že narazil do chodkyne L., ktorá v tom čase prechádzala cez cestu z jeho pohľadu z ľavej strany na pravú. Po zranení bola poškodená vyšetrená na traumatologickej pohotovostnej ambulancii, kde uviedla, že: "...zrazila ju dodávka, prešla jej kolesom po oboch stehnách. Na okolnosti sa pamätala, v bezvedomí nebola, nezvracala.", ...z medicínskeho pohľadu nevidím rozdiel, či by šla dodávka dopredu, alebo dozadu. V konečnom dôsledku v tomto bode je vyššie uvedené, že ku zraneniu došlo pri cúvaní (túto pripomienku znalec nepochopil). Podobne nepochopil ani pripomienku ohľadne odborných konziliárnych vyšetrení. V priebehu liečby okrem RTG vyšetrení neboli vykonané žiadne pomocné prístrojové vyšetrenia. MRI v rokoch 2010, 2011, 2012 sa týkali základného ochorenia nie samotného úrazu, v tomto období bola liečba zranení dávno skončená a zmeny zistené týmito vyšetreniami mali charakter degeneratívnych zmien, nie úrazových. Nechápal ďalšie námietky ohľadne odsávania krvného výronu z podkožia. Keď sa vytvorí decolement vytvorí sa vplyvom odlúčenia kože od podkožného tkaniva obrazne povedané dutina, ktorá je vyplnená krvou - vzniká podkožný krvný výron, podobne tak ako v danom prípade a z tejto vrstvy pod kožou - podkožia. Krvný výron bol odsávaný z podkožia. Nikde v dokumentácii nebol uvedený haemarthros - zakrvácanie do kolenného kĺbu. Nechápe námietku "charakteristiky zranenia", "... Keď nie je modrina, ale sčervenanie je to podkožné? " Krv je červená, každý výron mimo cievy pri pomliaždení mäkkých tkanív do medzibunečného priestoru, medzi podkožné tukové bunky, svalové bunky, ...spôsobí červené sfarbenie. Následne vplyvom rezorbovania krvi sa postupne mení farba cez fialovú, modrú, hnedú, žltú - táto farebná zmena sa ľudovo nazýva modrina. Jedná sa o proces, ktorý je pod kožou, teda v podkoží. Keby bol nad kožou znamenalo by to poškodenie kožného krytu a tento krvný výron by sa prejavil ako rana. Pri postihnutí hlbších vrstiev - svalstvo - nemusí byť krvný výron v podkoží sledovateľný. Môže sa vytvoriť dutina plnená krvou, čo sa navonok nemusí prejsť farebnou zmenou, môže vzniknúť opuch danej oblasti. Pokiaľ bol u poškodenej popisovaný decolement jednalo sa o podkožný proces. Nasvedčuje tomu i fotodokumentácia zranenia, ktorá bola prílohou námietok. K ďalšej námietke „Komplikácie zranenia liečby“, chápe, že žalobkyňa je laik a niektoré veci nemusí chápať, ale to že u nej sa nevytvorila len farebná zmena - modrina, ale i dutina vyplnená krvou to by pochopiť mala a nerozumie jej námietke. Ďalej si musí uvedomiť že komplikácia zranenia a komplikácia liečby je rozdiel. Komplikácia zranenia bolo to, že okrem modriny - farebnej zmeny kože sa vytvorila dutina vyplnená krvou. Komplikáciou liečby by bol stav, kedy vplyvom liečby by došlo ku komplikácii (napr. z liečebného dôvodu bola odsávaná krv z krvného výronu. Pokiaľ by došlo k vytvoreniu zápalu, zhnisaniu krvného výronu, teploty a podobne, jednalo by sa o komplikáciu liečby). Komplikácia zranenia si teda vyžiadala inú liečbu - odsávanie, ako pokiaľ by bola len farebná zmena kože - ľudovo povedané modrina. Odsávaný bol krvný výron z podkožia, nie kolenného kĺbu. Odpovede nie sú "rozporuplné", len žalobkyňa si pozorne neprečítala čo uviedol, resp. nepochopila význam toho čo uviedol. V ZP bolo uvedené, že zranenie zvyčajne spôsobuje krátku dobu trvajúcu poruchu zdravia. Toto je všeobecná odpoveď. Zvyčajne sa jedná o dobu 1-3 týždne (uvedené "Doba liečenia a PN"), tiež je tam uvedené, že pri masívnejších krvných výronoch (ako v danom prípade), že sa doba liečenia pohybuje medzi 3-6 týždňami. Čo sa týka poruchy zdravia u poškodenej v súčasnej dobe, nejedná sa o následok úrazu. Ďalej si žalobkyňa upravila citáciu zo strany 15 ZP, vo svojej námietke, kde uvádza: "Ako popisuje znalec na str. 15 základné ochorenie následky zranenia a poúrazová artróza, ako vyššie uviedol, sa nedá vyliečiť a proces poškodenia sa bude postupne zväčšovať a zhoršovať, takže sa nedá pri danom ochorení určiť ustálenie zdravotného stavu". V posudku na str. 15 je uvedené: Základné ochorenie, ako som vyššie uviedol, sa nedá vyliečiť a proces poškodenia sa bude postupne zväčšovať a zhoršovať takže sa nedá pri danom ochorení určiť ustálenie zdravotného stavu. Uviedol v ZP dobu liečenia, o ktorej sa zmienil i v dodatku. Žalobkyni bola 18.12.2008 vykonaná posledná punkcia. Ako ukončenie liečby uviedol dátum 23.12.2008, 5 dní je dostatočná doba na stabilizáciu daného stavu po punkcii. Na kontrolu šla 5.1.2009, táto už nemala podstatný vplyv na celkovú liečbu. Nebola vykonaná žiadna punkcia, žiadne ošetrenie, teda žiadny liečebný proces a úkon. Podobne tak mohla ísť na kontrolu až napr. začiatkom februára 2009, tiež by to nemalo vplyv na celkovú dobu liečenia. V ďalšej námietke ohľadne doby liečenia opäť spája všeobecné údaje s konkrétnymi, čo znalec považoval, že buď si posudok riadne neprečítala, alebo ho nepochopila. Potom však je ťažko objasniť jej námietku - citujem: "...ak rátam, že posledná kontrola 18.12.2018 „je to 5 týždňov a dva dni a nie 1-3 týždne." Doporučujem ešte raz a poriadne si prečítať str. 8 bod "Doba liečenia" Následne uvádza kontrolu 16.1.2019 na ortopedickej ambulancii, kde však boli uvádzané už iné diagnózy svedčiace o nie zranení, ale inom (základnom degeneratívnom ochorení). Celá liečba prebiehala na chirurgickej ambulancii (prípadne traumatologickej), kde liečba takýchto zranení patrí. Keď mala pocit, že sa jedná o následok zranenia, prečo nešla na túto ambulanciu, kde bola pre zranenie liečená, kde lekár viac menej najlepšie poznal jej zdravotný stav ohľadne zranenia,

ale šla na odborné - ortopedické - vyšetrenie, kde sa liečila pre iné (základné degeneratívne) ochorenie už dávno pred predmetným úrazom. No pravdepodobne preto, že ťažkosti mali charakter ťažkostí, ktorými trpela (resp. podobnými) už pred úrazom. Že liečba stále pokračuje to uznáva, ale je z dôvodu základného ochorenia, ako v posudku uviedol. Uvádzaná punkcia kolena v septembri 2009 je v súvislosti s základným ochorením. Uvádzané hojenie odrenín kože až do roku 2012, nevie potvrdiť, nie je záznam o údajoch takejto liečby, ako aj záznam o súvislosti takejto liečby so zranením pri dopravnej nehode. V ďalšej námietke, čo sa týka obmedzenia v bežnom spôsobe života. Žalobkyňa si opäť riadne neprečítala posudok, pričom uvádza, že "samotný úraz ju ovplyvnil aj po psychickej stránke." V posudku je uvedené: "K obmedzeniu v zmysle psychickej aktivity samotným zranením nedošlo." U žalobkyne nedošlo ku zraneniu hlavy, mozgu, zmyslových orgánov, ktoré by bolo možné hodnotiť ako obmedzenie psychickej aktivity z úrazového hľadiska. Či jej zranenie spôsobilo psychotraumu ja ako znalec z odboru chirurgia- traumatológia nemá právo hodnotiť. K tejto problematike by sa musel vyjadriť znalec z odboru psychiatrie, psychológie a ten by sa vyjadroval na základe vykonaných psychologických, psychiatrických vyšetrení, ak nejaké žalobkyňa absolvovala v súvislosti s dopravnou nehodou. Ako však vyplýva, tak neabsolvovala. Ďalšia námietka žalobkyne ohľadne dostupovania na končatiny. V posudku uviedol, že došlo k obmedzeniu hlavne v zmysle pohybu a chôdze, pri chôdzi bola vhodná podpora palice, alebo barly, zranenie dolných končatín si vyžadovalo fixáciu. Chôdza v dôsledku bolesti bola sťažená. Bola schopná dostupovať na končatiny bez odľahčenia. Nevie prečo by sa malo jednať o absolútny výmysel. Keď chodila s použitím bariel, dostupovala na končatiny či už na pravú alebo ľavú, vždy pri chôdzi zaťažila jednu končatinu. Zranenie nenieslo charakter zranenia, kde by bolo z liečebných dôvodov zakázané dostupovať na končatinu - nejednalo sa totiž o zlomeninu váhonostných (a ani iných) kostí. Dostupovanie bolo obmedzené len pre bolesť, táto je subjektívna, niekto ju vníma lepšie, niekto horšie. Samotný charakter zranenia ju však neobmedzoval v dostupovaní. Je fakt, že pri vyšetrení uviedol, že pri prejení po nohách dodávkou by predpokladal i vznik zlomenín. To však nemení nič na tom čo uviedol. Nikde neuviedol to čo uvádza v námietke, "že sa mohla pohybovať bez problémov". Ďalej v námietkach si opäť svojsky upravuje vyjadrenia zo str. 15 ZP "z hľadiska poškodenia obmedzenia pretrvávajú a budú trvať- str.15 ZP. Samozrejme opakované operácie a rehabilitácie so sebou prinášajú obmedzenia v bežnom spôsobe života." Znalec ďalej uviedol, že citoval str. 15 Základné ochorenie, ako vyššie uviedol, sa nedá vyliečiť a proces poškodenia sa bude postupne zväčšovať a zhoršovať, takže sa nedá pri danom ochorení určiť ustálenie zdravotného stavu. Taktiež si podľa znalca žalobkyňa svojoľne upravuje citácie v zmysle obmedzenia v oblasti mobility, čo sa týka manuálnej práce. Nikde neuvádza, že došlo k obmedzeniu vykonávania manuálnej práce v sede. Je zaujímavé, že namieta nepresné citácie vzniku nehody (kde citoval nález z traumatológie), pričom citácie z posudku sú omnoho viac nepresné a myslí, že v podstatnejších veciach. Čo sa týka komunikácie - pokiaľ žalobkyňa komunikuje nohami, tak uznáva, že k obmedzeniu komunikácie u nej došlo. Pri komunikácii so znalcom komunikovala ústami. Tieto pri zranení z dopravnej nehody nemala zranené, taktiež nedošlo k stavu bezvedomia, napojeniu na umelú pľúcnu ventiláciu, takže počas celej liečby bola schopná komunikácie ústami bez obmedzenia. Čo sa týka kontaktu so spoločenským prostredím. Poškodená po zranení nebola hospitalizovaná v nemocnici, nebola pripútaná na lôžko, nebol obmedzený jej pohyb len na nemocničnú budovu. Liečba bola vedená ambulantne, dochádzala na kontrolne vyšetrenia, nebol teda objektívny dôvod, že by nemohla sa voľne pohybovať kde uznala za vhodné. Samozrejme z iného pohľadu je obmedzenie spôsobené bolesťou, chôdzou o barlách, ... Bolesť je však subjektívna, ako uviedol, každý ju vníma inak a miera bolesti sa nedá zmerať a objektivizovať na určité zranenia. Čo sa týka ďalšej námietky oblasti nevyhnutých životných, hygienických, stravovacích úkonov. Opäť sa jedná o subjektívne vyjadrenie. Zranenie jej nebránilo v stravovaní, jest' mohla samostatne, tak isto základné hygienické úkony, návšteva toalety, bežná hygiena, ... pri predmetnom zranení je ich možné vykonávať, ako uviedol, s obmedzením. Obmedzenie však nespôsobuje napr. sadrová fixácia, korzet, ... ktoré objektívne bránia výkonu niektorých z uvedených činností. V danom prípade je obmedzenie spôsobené bolesťou a vnímanie bolesti je individuálne. Úkony ktoré vykoná jeden jedinec s takýmto zranením, aj napriek bolesti s konštatovaním: bolí to, ale môžem to vykonať, druhý jedinec s takýmto zranením môže konštatovať: bolí to a nedá sa mi to vykonať. Čo sa týka trvalých následkov opäť si upravuje závery. Kde došla k záveru, že bola narušená funkčnosť oboch kolenných kĺbov po zranení? Nikde v zdravotnej dokumentácii ohľadne liečby zranenia nie je uvedené zranenie kolenného kĺbu, ani len podozrenie, neboli totiž vykonané žiadne pomocné vyšetrenia pre podozrení na takéto zranenie. Žalobkyňa spája následky základného degeneratívneho ochorenia so zranením. K tomu sa vyjadril už v znaleckom posudku. Popisovaná necitlivosť môže po predmetnom zranení zostať, jedná sa o senzitivné poškodenie - porucha citlivosti. Túto poruchu však je veľmi problematické objektivizovať. Podobne tak ako aj bolesť. Nie je preto ani uvedená v sadzbách ako trvalý následok.

Motorická porucha je objektivizovateľná EMG vyšetrením. K takejto poruche však nedošlo. K položke 160.d/ nie je opodstatnenie na zvýšenie podľa § 9 ods. o 5b. Pri liečbe v oblasti kolena boli vykonané punkcie - jednalo sa o bolestnejší spôsob liečby, preto došlo k navýšeniu. Pre predmetné zranenia nebol vykonaný operačný zákrok. Navýšenie podľa § 9 ods. 5c nemá opodstatnenie. Komplikácie boli v bodovom hodnotení zohľadnené. Podľa zákona č. 437/2004 Z. z. je daná jedna jediná bodová sadzba 15 bodov pre položku 160. Jedná sa o „Pomliaždenia ťažšieho stupňa“ dolnej končatiny. Pokiaľ žalobkyňa namietala, že hodnotil všetky položky rovnakým počtom bodov za každé zranenie, mohol oddiferencovať zranenie stehna od zranenia nohy tým spôsobom, že za zranenie stehna by bolo 15 bodov a zranenie členka by hodnotil položkou 161. Povrchové zranenie dolnej končatiny - prirovnaním - v hodnote 5-10 bodov, Položka č. 160.d/ Pomliaždenie stehien obojstranne 2x15 - 30 bodov, Položka č. 160.b/ Pomliaždenie kolien 2x15 - 30 bodov, podľa § 9 ods. 5b/ za bolestný spôsob liečby, opakované punkcie v oblasti pravého kolena zvyšujem počet bodov za zranenie v oblasti pravého kolena o 7,5 bodov, Položka č. 161.1 Pomliaždenie predkolenia- prirovnané 10 bodov, Položka 161.1 Pomliaždenie členka - prirovnané 5 bodov, položka č. 161.1 Pomliaždenie nohy - prirovnané 5 bodov, spolu 87,5 bodov. Finančné vyjadrenie SSU uvedené v znaleckom posudku je suma 744,50 Eur (pokiaľ vydelíme 50-timi bodmi dostaneme hodnotu bodu 14,89 Eur). Podľa § 8 ods. 4 zákona č. 437/2004 Z. z. lekársky posudok sa vydáva len čo je zdravotný stav poškodeného ustálený. Ak ide o sťaženie spoločenského uplatnenia spravidla až po uplynutí jedného roku od vzniku poškodenia na zdraví. Skôr sa pridrižiava uplynutia jedného roku od skončenia liečenia z dôvodu ťažkých komplikovaných zranení pri polytraume, kedy ešte po roku od vzniku zranenia nemusí byť ešte liečba ukončená. V danom prípade sa však žiadnom prípade nejednalo o ťažkú polytraumu vyžadujúcu si dlhodobú liečbu. Liečba bola ukončená ku koncu roka 2008. Prelom rokov v 2009/2010 je teda objektívnym obdobím na posudzovanie trvalých následkov po zranení pri dopravnej nehode. Za ustálený zdravotný stav možno považovať relatívne rok 2010, kedy činila hodnota bodu 14,89 Eur. U poškodenej došlo k zraneniu mäkkých tkanív stehien, oblasti kolien, predkolenia a nohy. Zranenia mäkkých tkanív sa zvyčajne hoja ad intergum - bez trvalých funkčných a kozmetických následkov. U poškodenej ešte pred zranením nastúpil degeneratívny proces v oblasti kolenných kĺbov, ktorý sa postupne zhoršuje, o čom svedčia i nálezy a pomocné prístrojové vyšetrenia. Tento stav a nálezy považuje za následok prebiehajúceho degeneratívneho ochorenia. Nikto však, žiadny znalec, s určitosťou sa nevyjadri, či zranenie mäkkých tkanív v danom prípade nemohlo zanechať určité, i keď len veľmi malé, možno relatívne zanedbateľné obmedzenie. Ako uviedol, zranenia sa "zvyčajne" zhoja ad intergum. V znaleckom posudku v závere v bode 5. uviedol: Trvalé následky ani funkčného, ani kozmetického charakteru zranenie pri dopravnej nehode nezanechalo. Nedá sa však zo súdne znaleckého, ako ani medicínskeho hľadiska, vylúčiť spolupodiel zranenia v oblasti pravého kolena na urýchlenie prejavov základného procesu, základného ochorenia - degeneratívnych zmien v oblasti pravého kolenného zhybu Vyjadrenie položky 399. a jej krátenie podľa zákona č. 437/2004 Z. z. hodnotí skôr ako prirovnanie prípadných, ale nedokázateľných následkov. Dosiahnutých 50 bodov v SSU je akceptovateľným vyjadrením pri teoretických následkoch (znalec zotrval na uvedenej položke). Z výpovede znalca MUDr. Pamulu na pojednávaní vyplýva, že sa pridrižiava znaleckého posudku. Z medicínskeho ako aj súdneho hľadiska sa vo všetkých prípadoch jedná o zranenia ľahké. Doba liečenia zranení bola približne do 6 týždňov, to znamená od 11.11.2008 do 23.12.2008. Poškodená v dôsledku zranenia nebola v ústavnej liečbe. Prebiehala ambulantná liečbou. Okrem RTG vyšetrenia z dôvodu zranenia neboli vykonané žiadne iné pomocné prístrojové vyšetrenia. Zranenie charakteru aké utrpela žalobkyňa, spôsobuje obmedzenie v bežnom spôsobe života, pričom obmedzenie pretrváva po dobu liečenia, to znamená v dobe do 6 týždňov a týka sa hlavne pohybu a chôdze, manuálnej práce a činnosti, ak stojí, o obmedzení psychického zranením nedošlo. Zranenia typu pomliaždenia mäkkých tkanív nezanechávajú zvyčajne trvalé ani kozmetické následky. Samotné zranenia poškodenej vytvorili podkožný krvný výron v oblasti pravej dolnej končatiny stehna a kolena, k ďalším komplikáciám v samotného zranenia nedošlo a taktiež nedošlo ku komplikáciám počas liečby. V znaleckom posudku sa vyjadril, že degeneratívny proces, konkrétne v kolene môže urýchliť napr. aj úraz pričom sa jedná o hlavne o vnútro kĺbové zlomeniny, čo v danom prípade nebolo. Úraz kolena pomliaždenie mäkkých tkanív trvalé následky nezanecháva, avšak z medicínskeho a súdneho hľadiska sa nedá jednoznačne ani potvrdiť, ani vyvrátiť, či a aj toto pomliaždenie v oblasti kolena nemohol urýchliť prebiehajúce zmeny, pričom uvádza, že k týmto zmenám by došlo aj v priebehu rokov, preto položku 399 znižoval o 50 % podľa zákona. Zo znaleckého posudku č. 59/2018 prof. MUDr. Petra Labaša, CSc. vyplývajú odpovede na otázky: 1. dopravnou nehodou 11.11.2008 menovaná utrpela pomliaždenie s krvným výronom v oblasti stehien a povrchové odreniny v oblasti kolien obojstranne a na pravom predkolení a členku, 2. následkom dopravnej nehody vznikli hlavne krvné podliatiny, ktoré sa však do 42 dní zrezorbovali, preto zranenie charakterizujem ako ľahkého charakteru, 3. v súčasnej dobe nepretrvávajú následky

žiadne zo zranení, ktoré utrpela 11.11.2008. Následky zranení z dopravnej nehody sa zhojili do 42 dní, 4. zranená nebola hospitalizovaná, ale bola liečená ambulantne a to 11.11.2008 o 11,36 hod., 13.11.2008, 19.11.2008, 26.11.2008, 3.12.2008, 8.12.2008 a 18.12.2008. Adekvátne PN v danom prípade je do 30 dní. Opakovane bola urobená punkcia za účelom zrýchlenia hojenia, 5. zranená bola 2-3 týždne obmedzovaná v obvyklom spôsobe života, 6. zranená nemá trvalé následky, ktoré sú v príčinnej súvislosti so zraneniami, ktoré vznikli pri dopravnej nehode, 7. žiadne ohrozenie života nebolo, vážne poškodenie zdravia nenastalo, 8. v dôsledku dopravnej nehody mohla mať bolesti hlavne v oblasti stehien a možno 2-3 týždne bola odkázaná na používanie barlí, 9. počas odborného vyšetrenia v čase od 11.11.2008 do 5.1.2009 pri ambulantnej liečbe boli aplikované iba konzervatívne spôsoby a punkciou krvných podliatin, bola snaha urýchliť hojivý proces. Až 8.12.2008 po prvýkrát MUDr. O. konštatuje, že poškodená má pobolievanie kolena a je prítomná mierna náplň v podkoží na vnútornej strane kolena, 10. žiadne výrazné komplikácie pri ambulantnej liečbe neboli zaznamenané. Liečba od 5.1.2009 do súčasnosti nemá priamy súvis s úrazovým dejom 11.11.2008, ide o chronické degeneratívne a postupne sa zhoršujúce zmeny, 11. podľa zákona č. 437/2004 Z. z. poškodenej náleží bodové ohodnotenie bolestného: 160d pomliaždenie ťažšieho stupňa stehna obojstranne 2x15 bodov 30 bodov, 160c pomliaždenia ťažšieho stupňa členkového kĺbu 15 bodov, 60d pomliaždenie ťažšieho stupňa predkolena 2x 15 bodov 30 bodov, spolu 75 bodov. Nenáleží žiadne sťaženie spoločenského uplatnenia následkom úrazu zo dňa 11.11.2008, 12. žiaden dostatočný dôvod pre vykonanie MR po tejto dopravnej nehode neexistuje, 13. poškodenia mäkkých štruktúr kolenného kĺbu, meniskov a chrupavky nie sú následkom úrazu pri dopravnej nehode 11.11.2008, 14. od 13.9.2010 do 16.9.2010 je menovaná hospitalizovaná, pričom sa jedná o liečbu chronických degeneratívnych zmien a to čiastočné odstránenie menisku na vnútornej strane vpravo a odstránenie chronických degeneratívnych zmien na chrupavke kĺbu, 15. dňa 19.6.2015 je menovaná hospitalizovaná od 7,20 hod. do 15,00 hod. v nemocnici v Malackách, kde je urobené odstránenie menisku na mediálnej i vonkajšej strane a znovu artroskopické odstránenie (oholenie) chronických degeneratívnych zmien na chrupavke. Ide o dôsledok chronicky sa zhoršujúce ochorenia, ktoré nemá žiaden súvis s dopravnou nehodou 11.11.2008, 16. dňa 17.3.2016 od 8:01 hod. do 15 hod. v nemocnici v Malackách je urobená operácia a to podobne ako v predchádzajúcom prípade, odstránenie chronických degeneratívnych zmien artroskopicky a ošetrenie skríženého ligamenta (odstránenie mŕtvej časti), 17. všetky operácie v rokoch 2010, 2015, 2016 nie sú následkom dopravnej nehody 11.11.2008 a taktiež nie sú následkom zanedbania a údajne nie v častej diagnostiky MR. Po úraze 11.11.2008 bola správna, adekvátne liečba a jednoznačne konštatuje, že mäkké štruktúry kolenného kĺbu neboli poškodené a v danom prípade ide o zhoršenie chronických degeneratívnych zmien pravého kolena, ktoré už boli prítomné pred úrazom, 18. liečba chronických degeneratívnych zmien v danom prípade je správna, adekvátne a predpokladá však vekom zhoršovanie, avšak toto nie je v súvislosti s dopravnou nehodou zo dňa 11.11.2008, 19. pri úraze 11.11.2008 nevznikli žiadne traumatické zmeny na kostiach, chrupavkách. Necitlivosť určitých oblastí je subjektívneho charakteru, čo však mohlo vzniknúť následkom pomliaždenia povrchových štruktúr a žiadne väzy, meniskus alebo chrupavka neboli poškodené pri dopravnej nehode 11.11.2008, 20. liečba úrazu 11.11.2008 bola správna a adekvátne, išlo o povrchové pomliaždenie s ťažkými krvnými podliatinami, ktoré sa však do 42 dní zhojili. Degeneratívne zmeny pravého kolena nie sú následkom úrazu zo dňa 11.11.2008, ale sa budú progresívne vekom zhoršovať. Pri vyšetrení dňa 6.3.2018 kolená sú bez náplne, liegamentózny aparát pevný, zásuvkový fenomén negatívny a ide k veku primerané zmeny, ktoré sa môžu bežne vyskytovať. Jednoznačne vylučuje priamy súvis s úrazom 11.11.2008 i keď úrazom subjektívne obtiaže sa mohli zhoršiť. Z výsluchu znalca prof. MUDr. Labaša na pojednávaní dňa 7.8.2018 vyplýva, že trvá na závere znaleckého posudku. Liečba trvala 4-6 týždňov, keďže neprekročila 42 dní, úraz charakterizoval ako ľahký. Menovaná trpí degeneratívnymi chronickým ochoreniami v kolene, ktoré bolo zaznamenané dňa 16.1.2009. Popísal nález, ktorý súhlasí s röntgenom a bola doporučená liečba konzervatívna. Následne menovaná podstúpila operačné výkony a napriek tomu, ide zhoršujúci stav, ktorý už bol prítomný pred úrazom sa zhoršuje. Tieto zmeny sú jednoznačne dokumentované a objektivizované všetkými možnými vyšetreniami RTG a MR. Zmeny v oblasti pravého kolena s pravdepodobnosťou hraničiacou istotou nesúvisia s úrazom. Najťažším zranením je podliatina pravého stehna a prakticky menovaná bola ambulantne ošetrená, bola doporučená chôdza o barlách, prevencia trombózy a najbližšia kontrola bola 13.11.2008, o dva dni po úraze. V roku 2010 Dr. G. na chirurgickej ambulancii v Bratislave, kde menovaná chodila súkromne konštatuje, že už v minulosti mala potiaže s oboma kolenami a bolesti pri pohybe. Žalobkyni nepatrí náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia vzhľadom na vznik úrazu, jeho charakter a liečbu, resp. následný stav žalobkyne.

4. Súd prvej inštancie právne uzavrel, že žalobe vyhovel v časti o zaplatenie sumy 100,20 Eur, vo zvyšku žalobu ako nedôvodnú zamietol. Vo výrokovej časti trestného rozsudku (okresného súdu č. k. 7T/96/2009-82 zo dňa 3.11.2009 je viazaný právoplatným stavom a v tejto časti mal preukázané, že žalovaný zodpovedá za škodu (zranenia žalobkyne), ktorú spôsobil svojím protiprávnym konaním (dopravná nehoda zo dňa 11.11.2008), pričom doba liečenia žalobkyne si vyžiadala čas do 18.12.2008. Keďže ide o exces u žalovaného, kedy zásadným spôsobom porušil svoje právne povinnosti, tak musí niesť zodpovednosť podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka a je pasívne legitimovaný ako páchatel trestného činu a svojej zodpovednosti sa nemôže zbaviť. Nespornou bola aj doba liečenia do 18.12.2008, resp. priamy rozsah zranení. Spornou skutočnosťou, avšak bol rozsah zranení, o ktorých žalobkyňa tvrdila, že vznikli v dôsledku uvedenej nehody v neskoršom čase ako následok zranení utrpенých pri nehode. Žalobkyňa si uplatnila aj majetkový nárok v podobe hradenia výkonov lekárskej starostlivosti v sume 1.200,- Eur a nákladov na dopravu v sume 175,- Eur, ako aj nákladov na fotokópie. V tejto súvislosti súd prvej inštancie uzavrel, že námietka k fotokópiam je dôvodná, nakoľko ide o prípadnú náhradu trov konania, dôvodná je aj námietka intervenienta o tom, že žalobkyňa počas celého konania nepreukázala vznik nákladov v sume 175,- Eur. Zároveň zamietol žalobu aj v časti zvýšenia o 200 %, ktoré žalobkyňa žiadala, nakoľko takéto zvýšenie právne predpisy nepripúšťajú, keď zákon č. 437/2004 Z. z. v § 5 ods. 5 predpokladá zvýšenie o 50 % pri náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia, ale iba v prípadoch hodných osobitného zreteľa (ako je napr. uznanie invalidity), čo však nie je tento prípad, keďže podľa posudkov išlo o zranenia ľahké. Dôvodom zamietnutia (zvýšenia o 200 %) bolo aj to, že žalobkyňa uplatnila zvýšenie na náhradu za bolesť, výdavky na liečbu a dopravu, čo právne predpisy nepripúšťajú, a nemožno takýto nárok priznať ani v prípade, ak by inak boli dané dôvody podľa § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z. z. Žalobkyňa nepreukázala skutočnosť, že jej vznikla škoda na zdraví v príčinnej súvislosti s dopravnou nehodou, napriek predloženej rozsiahlej skutkovej argumentácii vo vyjadreniach. Všetky tri znalecké posudky nachádzajúce sa v súdnom spise stanovujú koniec liečby a problémov na koniec decembra 2018, pričom dva posledné znalecké posudky výslovne uvádzajú, že súčasný zdravotný stav žalobkyne nie je spôsobený dopravnou nehodou zo dňa 11.11.2008, ale degeneratívnym ochorením, ktoré žalobkyňa subjektívne vyhodnocuje ako problémy spôsobené dopravnou nehodou. Žalobkyňa sa v konaní bráni tým, že dôvodne rozporovala znalecké posudky, ktoré by mali preukázať dôvodnosť jej nároku. Súd prvej inštancie konštatoval, že závery posudkov sú čo do ukončenia liečby totožné a jednoznačné, pričom žalobkyňou tvrdené skutočnosti nie sú spôsobilé zmeniť uvedený náhľad okresného súdu. Poukázal na to, že nebolo povinnosťou žalobkyne v konaní rozporovať znalecké posudky, avšak bez pochyby preukázať, že má nárok na náhradu škody, ktorú si uplatňuje. Toto preukázanie je povinná v rámci konania zrealizovať sama, pričom nie je tomu povinný súd, ani žalovaná strana. Žalobkyni umožnil predložiť a označiť dôkazy v dostatočnom rozsahu, pričom v rámci sporu k takémuto dôkazu nedošlo. Od 1.7.2016 mala žalobkyňa predložiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, a to vrátane predloženia súkromného znaleckého posudku, ktorý by preukazoval jej tvrdenia, čo však nezrealizovala. K rozporovaniu záverov posudku Prof. MUDr. Labaša okresný súd konštatoval, že v súlade so zásadou, že strany navrhujú dôkazy, umožnil žalobkyni položiť otázky pre znalca v rámci nového znaleckého dokazovania, avšak žalobkyňa žiadnou z otázok nežiadala podrobiť kontrole predchádzajúci znalecký posudok. Viazaný rozsahom otázok žalobkyne položil okresný súd znalcovi tie otázky, ktoré mohli zmeniť skutkový stav veci v súlade s tvrdeniami žalobkyne, avšak sám, nemohol nariadiť znalcovi prekontrolovať predchádzajúci posudok, keď to navrhnuté otázkami neobsahovali, pričom samotný návrh žalobkyne na č.l. 435-436 smeroval na nové znalecké dokazovanie. Pri nariadení nového dokazovania zvažoval, či tak vykonať, pričom dospel k záveru po výsluchu žalobkyne, že tento priestor jej poskytne v záujme zachovania jej práv. V tejto súvislosti konštatoval, že žalobkyňa pôvodne v júni navrhla vykonať súkromný znalecký posudok, následne však na pojednávaní dňa 28.6.2018 od tohto návrhu na vykonanie znaleckého dokazovania súkromným znaleckým posudkom upustila. Uvedené skutočnosti okresný súd viedli k tomu, že pojednávanie dňa 7.8.2018 už neodročoval, vo veci ukončil dokazovanie. Uzavrel, že ďalšie dokazovanie by bolo v konaní nevhodné a neúčelné, nakoľko už súčasné dokazovanie si vyžiadalo nemalé náklady, ktoré do súčasnosti znášal štát, keďže žalobkyňa ako osoba poškodená trestným činom je oslobodená od súdnych poplatkov. Vo svetle znaleckých posudkov, ktoré boli v konaní predložené a zhodne tvrdili dobu ukončenia liečby na december 2008, nie je predpoklad iného záveru, a preto ďalšie dokazovanie nerealizoval. Povinnosť žalobkyne preukázať vznik škody, ako aj príčinnú súvislosť nebola v konaní splnená, keďže okrem vlastných skutkových tvrdení iným spôsobom nepreukazovala, že by mala nárok na náhradu škody na zdraví v podobe bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia tak, ako si ho uplatnila, a preto jej nemohol priznať uplatnený nárok. Bez ohľadu na námietky voči posudkom, okresný súd tieto komparoval aj čo do priznania bodového ohodnotenia a dospel k záveru, že posudok MUDr. Pamulu je najkomplexnejší, ako aj jeho závery v

podobe bodového ohodnotenia, kde tento priznal nárok na body v rozsahu 112,5 bodu (položka 160.d 30 bodov, podľa položky 160cb 30 bodov, zvýšil hodnotu o 7,5 bodu za opakovanú punkciu, položka 160.e vo výške 15 bodov, položka 160.c v počte 15 bodov a položka 160.f v počte 15 bodov), reálne a riadne sa vysporiadal s námietkami žalobkyne k posudku. III. výrokom priznal žalobkyni bolestné v sume 126,64 Eur (správne 100,20 Eur pozn. odvolacieho súdu), ktorú vypočítal ako rozdiel už sumy zaplatenej vo výške 1.404,43 Eur a hodnoty bodov 112,5 x sumy náhrady platnej podľa opatrenia, t.j. sumy 13,37 Eur, ktorá platila v roku 2008, kedy došlo podľa znalcov k ustáleniu zdravotného stavu, avšak vychádzal zo sumy 13,37 Eur (402,93 Sk), t.j. zo sumy stanovenej opatrením, a nie zo sumy 410,- Sk, ktorú uviedol znalec.

5. Ďalej súd prvej inštancie konštatoval, že prvý posudok predložený žalobkyňou sa v zásadných častiach - nároky, ohodnotenie, koniec liečby nerozchádza s posudkom MUDr. Pamulu a v konečnom dôsledku s výnimkou bodového hodnotenia, ani s posudkom Prof. MUDr. Labaša, hoc pri ňom existovali bodové rozdiely. Vzhľadom na existenciu troch posudkov sa priklonil k posudku MUDr. Pamulu v spojení s jeho dodatkom a výpoveďou znalca na pojednávaní, ktorý objektívne najjasnejšie a najvýstižnejšie zhodnotil stav žalobkyne, pričom jeho závery zodpovedajú aj prvému posudku z trestného konania. Znalec zodpovedal námietky, ktoré mu boli dané, pričom reagoval jasne s vysvetlením svojho postoja (napr. k otázke posúdenia psychickej ujmy, kde túto posudzoval zo svojho odborného hľadiska a nie tak ako si to predstavovala žalobkyňa, rovnako v časti komunikácie). Nepriklonil sa k posudku Prof. MUDr. Labaša, nakoľko tento priamo nereagoval na námietky žalobkyne, hoc mal na to vytvorený priestor, pričom však na tom mali čiastočne podiel aj strany, ktoré znalcovi nekládli otázky pre odstránenie označených rozporov, hoci tak vykonať mohli. Znalecký posudok MUDr. Pamulu vrátane doplnku v časti bolestného považoval okresný súd za riadne odôvodnený, čo potvrdila výpoveď znalca na pojednávaní, a preto ho vzal za základ pre posudzovanie nároku žalobkyne. V časti priznanej náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia okresný súd, však posudok MUDr. Pamulu nemohol vziať v úvahu vzhľadom na jeho závery, ktoré vychádzali z hypotetického predpokladu (bod 5 znaleckého posudku „Trvalé následky ani funkčného, ani kozmetického charakteru zranenie pri dopravnej nehode nezanechalo. Nedá sa však zo súdne znaleckého, ako ani medicínskeho hľadiska, vylúčiť spolupodiel zranenia v oblasti pravého kolena na urýchlenie prejavov základného procesu, základného ochorenia - degeneratívnych zmien v oblasti pravého kolenného zhybu vyjadrenie položky 399./ a jej krátenie podľa zák. č.37/2004 , hodnotím skôr ako prirovnanie prípadných, ale nedokázateľných následkov. Dosiahnutých 50 bodov v SSU je myslím akceptovateľným vyjadrením pri teoretických následkoch.“). Z uvedenej citácie následkov jednoznačne plynie, že znalec uvažoval v teoretickej rovine, t.j. nemal preukázaný skutočný vznik sťaženia spoločenského uplatnenia, t. j. stanovil položku preto, lebo hypoteticky existuje možnosť existencie nedokázateľných následkov. Okresný súd konštatoval, že pre účely priznania sťaženia spoločenského uplatnenia v súdnom konaní musí mať jednoznačne preukázané, že sťaženie spoločenského uplatnenia vzniklo v príčinnej súvislosti s dotknutou dopravnou nehodou, a ak tomu tak nie je, nemôže priznať nárok na plnenie z takto zisteného sťaženia spoločenského uplatnenia, nakoľko toto mohlo byť spôsobené inou skutočnosťou a inými príčinnými súvislosťami. Súčasne uvedený záver síce nie je v rozpore s predchádzajúcimi závermi znalca o konci liečenia vzniku nároku na bolestné, avšak pre zúčastnené osoby (na žalobkyňu pôsobil mätúco) mylne mohol vyvolať dojem, že aj neskoršie zdravotné problémy sú následkom dopravnej nehody, čo však znalec vylúčil tak posudkom ako aj výpoveďou na pojednávaní. Nenašiel (nezistil) žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa pre účely priznania nároky žalobkyne. V rozhodnutí sa vysporiadal s podstatnými okolnosťami majúcimi vplyv na konanie, pričom neriešil skutočnosti, ktoré nemali vplyv na rozhodnutie vo veci, a pri ktorých nebola preukázaná vykonanými dôkazmi (zdravotný stav žalobkyne po skončení doby liečby v decembri 2008) príčinná súvislosť s nehodou, keďže z posudkov bolo preukázané, že uvedené bolo spôsobené degeneratívnym ochorením žalobkyne a nie nehodou.

6. O náhrade trov konania rozhodol okresný súd podľa § 255 ods. 1 a 2 a § 256 v spojení s § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku tak, že priznal ich pomernú časť žalovanému a intervenientovi, ako stranám úspešnejším v konaní. Konanie v časti, ktoré bolo zastavené prisúdil ako neúspech na strane žalovaného (intervenienta) ako aj časť, kde žalobe bolo vyhovené, nakoľko k úhrade došlo po podaní žaloby na okresný súd. Úspech vypočítal postupom, hrubý úspech žalobkyne 10,19 % ako 1.504,63 Eur (priznaná suma tvorená 100,20 Eur + 1.404,43 Eur) delené suma 14.763,75 Eur (19.685,- Eur - 4.921,25 Eur) = 10,19 %, a teda úspech žalovaného 89,81 %, ktorý odpočítal od úspechu žalobkyne = čistý úspech žalovaného a intervenienta 79,62 %. V odmietnutej časti nepriznal úspech žiadnej zo

strán konania, nakoľko má za to, že táto časť predmetom konania nemala byť. Vzhľadom na uvedené by mal žalovanému a intervenientovi priznať voči žalobkyni právo na náhradu trov konania v rozsahu 79,62 %. Skúmal však dôvody hodné osobitného zreteľa, pričom pri žalovanom dospel okresný súd k záveru, že s ohľadom na skutok, ktorý žalovaný spáchal, by zaviazanie na náhradu trov konania voči žalobkyni nebolo spravodlivé, ako aj ohľadom na jej zdravotný stav, ktorý sa v zásade neustále zhoršuje, a preto rozhodol tak, že žalovanému voči žalobkyni náhradu trov konania nepriznal. Z dôvodu zdravotného stavu žalobkyne, ako aj okolnostiam predchádzajúcim vzniku nároku znížil náhradu trov konania intervenienta z 79,62 % na 50 % voči žalobkyni, čo posúdil vzhľadom na možnosti oboch strán ako primerané, kde intervenient je organizácia, ktorá má dostatok prostriedkov, pričom žalovaná je invalid s vážnymi zdravotnými problémami (po prekonanej rakovine).

7. Štátu vznikli v konaní výdavky poukázaním znalečného vo výške 358,56 Eur z rozpočtových prostriedkov okresného súdu priznaných znalcovi ako znalečné, ktoré boli priznané a boli vyplatené zo štátnych rozpočtových prostriedkov. Okresný súd štátu podľa článku 4 ods. 2 a ustanovenia § 259 Civilného sporového poriadku priznal náhradu uhradených výdavkov s ohľadom na výsledok konania (strany boli úspešné v konaní v pomere 20,38 %) pričom tak ako pri intervenientovi znížil náhradu trov konania z dôvodov hodných osobitného zreteľa na 50 % trov konania štátu.

8. Proti rozsudku podala odvolanie žalobkyňa, pričom navrhla napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmeniť a žalobe vyhovieť, priznať jej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % alternatívne zrušiť a vrátiť na nové konanie s poukazom ust. § 365 ods. 1 písm. e), f), h) Civilného sporového poriadku. Argumentovali tým, že okresný súd nevykonal všetky dôkazy, ktoré boli potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností a to vôbec (znalecký posudok vypracovaný znaleckým ústavom forensic.sk Inštitút forenzných medicínskych expertíz s.r.o.), napriek tomu, že to bolo žalobkyňou navrhované v písomných podaniach aj priamo na pojednávaní. Žalobkyni nie je zrejmé, prečo takýto dôkaz nebol vykonaný. Znalecké posudky MUDr. Pamulu ani prof. MUDr. Labaša absolútne nevyhovujú požadovaným kritériám odbornosti a možnostiam skúmania. Zrejmu nesprávnosť znaleckých posudkov MUDr. Pamulu a Prof. MUDr. Labaša preukazuje uznesením Krajského súdu v Tmave sp. zn. 26Co/309/2014, vyjadrením MS SR zo dňa 28.5.2018, ako aj s poukazom na stanovisko NS SR sp. zn. Pls 3/80 a rozhodnutie sp. zn. 7Cdo/41/2010 nálež ÚS SR sp. zn. III. ÚS 299/06, rozhodnutie NS ČR sp. zn. 30Cdo/352/2008, sp. zn. 3Cdon 385/1996, sp. zn. 30 Cdo/1924/2010, sp. zn. 22Cdo/1561/2010, rozhodnutie NS SR sp. zn. 4Cz/13/82. Na základe vykonaných dôkazov nie je objektívne možné dospieť k takým skutkovým zisteniam, k akým dospel okresný súd, pričom tieto sa týkajú výšky náhrady škody za bolestné ale aj sťaženia spoločenského uplatnenia. Okresný súd vôbec nezohľadnil výsluch žalobkyne, lekárske správy, vychádzal len z nesprávnym znaleckých posudkov, nepoložil znalcovi všetky otázky, ktoré žalobkyňa v písomnom podaní navrhla. Súkromný znalecký posudok znaleckým ústavom forensic.sk doloží do odvolacieho konania bezprostredne po jeho vypracovaní. Nesúhlasí so záverom na str. 27 odôvodnenia rozsudku, že znalecký posudok Prof. MUDr. Labaša nebol kontrolným znaleckým posudkom, nakoľko žalobkyňa v položených otázkach nežiadala o vypracovanie kontrolného znaleckého posudku vo vzťahu k posudku MUDr. Pamulu, toto je zavádzajúce tvrdenie, nakoľko v podaní zo dňa 26.6.2017 žalobkyňa vyslovene žiadala o vypracovanie kontrolného znaleckého posudku. Má za to, že znalci jednoznačne nepotvrdili, že súčasný zdravotný stav žalobkyne je spôsobený následkami ochorenia a nie úrazu. Žalobkyňa trpí trvalými následkami a zhoršeným zdravotným stavom, ktorý vznikol ako následok úrazu pri dopravnej nehode, pričom ide o prípad hodný osobitného zreteľa, ktorý odôvodňuje zvýšenie výšky škody za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia. Okresný súd sa nevysporiadal s dátumom ukončenia liečby, keď opakovane uvádza deň 18.12.2008, avšak z predložených lekárskeho správ vyplýva dátum dňa 5.1.2009. Pri vyčíslení náhrady škody za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia je potrebné brať do úvahy trvalé následky a bolesť, ktorými žalobca trpí, a ktoré vznikli preukázateľne v súvislosti s úrazom po dopravnej nehode s poukazom na rozhodnutie NS ČR sp. zn. 25Cdo/3228/2014, v ktorom sa uvádza, že ak sú bolesti trvalým následkom poškodenia zdravia, odškodňujú sa v rámci náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia.

9. Žalovaný ani intervenient odvolanie voči rozsudku nepodali, žalovaný sa vyjadril k odvolaniu žalobkyne a uviedol, že s odvolaní nesúhlasí a s rozsudkom sa stotožňuje.

10. Intervenient sa vyjadril k odvolaniu žalobkyne a uviedol, že napadnutý rozsudok je vecne správny a navrhuje ho potvrdiť. Odkázal na vyjadrenie zo dňa 28.5.2018 a zároveň sa stotožnil so záverom okresného súdu (ods. 60 odôvodnenia rozsudku), že povinnosťou žalobkyne nebolo rozporovať

znalecké posudky, ale preukázať nárok na náhradu škody, pričom dôkazné bremeno neuniesla. Kontrolným znaleckým posudkom č. 59/2018 Prof. MUDr. Petra Labaša, CSc. bolo preukázané, že žalobkyňa nemá trvalé následky (SSU), ktoré by boli v príčinnej súvislosti so zraneniami (dopravná nehoda zo dňa 11.11.2008). Tento posudok spĺňa všetky atribúty znaleckého posudku a skutočnosť, že žalobkyňa sa subjektívne javí ako nesprávny, neznamená, že okresný súd pri hodnotení dôkazov z tohto posudku nemal vychádzať. Žalobkyňa sa subjektívne javí ako nesprávny i posudok MUDr. Alexandra Köröczza (vypracovaný v trestnom konaní) i posudok MUDr. Pamulu č. 028/16. Znalecký posudok MUDr. Labaša nebol žalobkyňou objektívne spochybnený a to ani v rámci výsluchu znalca na pojednávaní. Jediným argumentom žalobkyne voči tomuto posudku bolo predloženie informácie, že voči MUDr. Labašovi boli v rokoch 2010 a 2012 vedené dve správne konania, ktoré skončili uložením sankcie vo forme písomného napomenutia, pričom uvedená informácia je pre toto konanie irelevantná, nemá súvis s posudzovaním zdravotného stavu žalobkyne. Žalobkyňa ustanovenie znalca nenamietala do momentu ako sa oboznámila so závermi jeho posudku. Na pojednávaní dňa 28.6.2018 sa právny zástupca žalobkyne vyjadril, že netrvá na dokazovaní (súkromný znalecký posudok), na pojednávaní dňa 7.8.2018 po výzve, aby podľa § 182 CSP zhrnul svoje návrhy sa vyjadril, že nemá žiadne návrhy na vykonanie dokazovania, až v záverečnej reči žiadal pripustenie vypracovania súkromného znaleckého posudku znaleckým ústavom. Okresný súd splnil povinnosť podľa § 220 CSP, keď v odsekoch 59 a 60 uviedol, ktoré dôkazy vykonal a ktoré nevykonal a ako ich posúdil. Podľa uznesenia NS SR sp. zn. 4Cdo/6/92 „nevykonanie dôkazov navrhnutých účastníkom nie je postupom, ktorým by súd odňal účastníkovi možnosť konať pred súdom“.

11. K vyjadreniu žalovaného a intervenienta k odvolaniu žalobkyne sa vyjadrila žalobkyňa a uviedla, že vyjadrenie žalovaného je účelové. Vyjadrenie intervenienta bagatelizuje disciplinárne konanie uložené znalcovi prof. MUDr. Labošovi za jeho predchádzajúcu činnosť. Dňa 14.11.2018 objednávkou znaleckého posudku zo dňa 13.11.2018 požiadala forensic.sk Inštitút forenzných medicínskych expertíz s.r.o. o vypracovanie znaleckého posudku z odboru Zdravníctvo a farmácia, odvetvia Traumatológia a Chirurgia na posúdenie zdravotného stavu a trvaných následkov žalobkyne (pripojila objednávku zo dňa 13.11.2018).

12. Dňa 1. júla 2016 nadobudol účinnosť Civilný sporový poriadok (zákon č. 160/2015 Z. z., ďalej CSP), ktorý nahradil a zrušil do 30.6.2016 účinný zák. č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej OSP). Odvolací súd pristupujúci k rozhodovaniu v tejto veci po 1. júli 2016, postupoval na základe prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 CSP (podľa ktorého, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti) už podľa CSP.

13. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolania boli podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - zároveň stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie prípúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolania majú zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolatelia použili zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi všetkých odvolaní (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offio na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na verejnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP), a dospel k záveru, že odvolaniu žalobkyne nie je možné priznať úspech v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre potvrdenie napadnutého rozsudku postupom podľa § 387 CSP.

14. Predmetom konania na súde prvej inštancie je požiadavka žalobkyne na zaplatenie sumy 19.685,- Eur (vyčíslená žalobkyňou ako 200 % zvýšenie sumy 4.921,25 Eur zahŕňajúca bolestné, náklady súvisiace s pred a pooperačnou liečbou, náhradu za dopravu, vecné náklady za vyhotovenie kópií, sťaženie spoločenského uplatnenia).

15. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu vymedzeným rozsahom a dôvodmi odvolania žalobkyne bolo posúdiť, či súd prvej inštancie rozhodol vo veci správne ak žalobu žalobkyne v časti o zaplatenie sumy 4.921,25 Eur odmietol (I. výrok), konanie v časti o zaplatenie sumy 1.404,43 Eur zastavil (II. výrok), uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyňi 100,20 Eur v lehote 15 dní od právoplatnosti rozsudku

(III. výrok), žalobu vo zvyšnom rozsahu zamietol (IV. výrok), nepriznal žalovanému voči žalobkyni nárok na náhradu trov konania (V. výrok), uložil žalobkyni povinnosť zaplatiť štátu trovy konania v rozsahu 50 % trov štátu (VI. výrok), uložil žalobkyni zaplatiť intervenientovi na strane žalovaného trovy konania v rozsahu 50 % trov konania (VII. výrok), uložil žalovanému zaplatiť trovy konania štátu v rozsahu 20,38 % trov štátu (VIII. výrok), s poukazom na odvolacie dôvody žalobkyne.

16. V prejednávanej veci má odvolací súd ako orgán aplikujúci právo, teda aj citovaného ustanovenie § 359 CSP za to, že na strane žalobkyne III. výrokom napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie nevznikla žiadna ani len nepatrná ujma, ktorá by bola objektívne zistiteľná, bez ohľadu na subjektívny pocit žalobkyne. Takýto záver vyplýva z toho, že týmto napadnutým výrokom bolo žalobe žalobkyne (čiastočne) vyhovené.

17. Keďže s poukazom na vyššie uvedené odvolanie žalobkyne voči III. výroku napadnutého rozsudku podala neoprávnená osoba, odvolací súd odvolanie žalobkyne voči tomuto výroku s použitím ust. § 386 písm. b) CSP odmietol.

18. Pokiaľ ide o I. výrok napadnutého rozsudku (odmietnutie žaloby v časti sumy 4.921,25 Eur), ktorý žalobkyňa napadla síce odvolaním avšak bez uvedenie osobitnej odvolacej argumentáciu, odvolací súd poukazuje na to, že uvedeným postupom žalobkyňa odvolaciemu súdu prakticky znemožnila prieskum tohto napadnutého výroku, preto odvolaciemu súdu nezostalo nič iné ako napadnutý I. výrok postupom podľa § 387 CSP ako vecne správny potvrdiť, pričom odkazuje na správny záver okresného súdu 21 až 24 odôvodnenia napadnutého rozsudku, s ktorým sa stotožnil.

19. Napadnutý II. výrok rozsudku (zastavenie konania v časti o zaplatenie sumy 1.404,43 Eur) žalobkyňa taktiež napadla odvolaním, avšak opäť bez uvedenia osobitnej odvolacej argumentácie. Odvolací súd v tejto súvislosti odkazuje na záver okresného súdu v odseku 9 odôvodnenia napadnutého rozsudku, s ktorým sa stotožnil. V tejto súvislosti je nutné poukázať na to, že v danom prípade žalobkyňa zobrala čiastočne žalobu späť skôr než sa začalo predbežné prejednanie sporu, pričom súhlas žalovaného so späťvzatím nebol potrebný, preto okresný súd dodržal postup podľa § 145 ods. 2 CSP, pričom ani žalobkyňa nemá možnosť návrh na čiastočné späťvzatie zobrať späť. S ohľadom na uvedené odvolací súd postupom podľa § 387 čiastočné späťvzatie (II. výrok) ako vecne správne potvrdil.

20. Pretože odvolací súd v plnom rozsahu preberá súdom prvej inštancie zistený skutkový stav, na základe ktorého dospel k správnym skutkovým záverom, pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie žalobou uplatneného nároku/nárokov a pretože odvolací súd v celom rozsahu zdieľa i právne závery súdu prvej inštancie vo veci, ktorý na spor aplikoval správne hmotnoprávne ustanovenia a tieto v súvislosti s danou vecou i správne vyložil a tiež sa stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, s poukazom na § 387 ods. 2 CSP odvolací súd iba konštatuje správnosť jeho dôvodov a už iba odkazuje na správne a presvedčivé písomné vyhotovenie rozsudku. Odvolací súd ani s prihliadnutím na uplatnené odvolacie argumenty nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu odchýliť a nemôže preto dať za pravdu odvolateľke. Na zdôraznenie správnosti záverov súdu prvej inštancie sa potom žiada dodať už len nasledovné:

21. Žalobkyňa skutkovo vymedzila žalovaný nárok vo výške 19.685,- Eur, pričom tento vyčíslila postupom tak, že suma 4.921,25 Eur (zahŕňala bolestné 1.404,43 Eur, sťaženie spoločenského uplatnenia 2.139,92 Eur, výkony lekárskej starostlivosti v sume 1.200,- Eur, náklady na dopravu 175,- Eur a náklady na fotokópie 1,90 Eur), žiadala navýšiť o 200 %.

22. Z obsahu spisového materiálu vyplýva, že dňa 10.11.2010 doručila žalobkyňa na okresný súd žalobu, ku ktorej okrem iného pripojila Znalecký posudok č. 33/2009 MUDr. Alexandra Köröczka. Podaním zo dňa 4.4.2014 (č.l. 124) okrem iného žalobkyňa navrhla pribrať do konania súdneho znalca z odboru Zdravotníctvo a farmácia, odvetvie traumatológia. Podaním zo dňa 14.4.2015 (č.l. 157) navrhla opätovne ustanoviť znalca. Podaním zo dňa 19.4.2015 (na č.l. 162) oznámila žalobkyňa otázky na znalca. Uznesením č. k. 18C/174/2010-182 zo dňa 29.10.2015 súd prvej inštancie pribral do konania MUDr. Mariána Pamulu, znalca z odboru Zdravotníctvo a farmácia, odvetvie Chirurgia, odvetvie Traumatológia. Dňa 3.3.2016 znalec MUDr. Marián Pamula doručil znalecký posudok č. 028/16 (č.l. 196). Dňa 30.5.2016 doručila žalobkyňa vyjadrenie k znaleckému posudku č. 028/16 (č.l. 233-246). Dňa 3.1.2017 doručil znalec MUDr. Marián Pamula Doplnok k znaleckému posudku č. 028/16 (č.l. 325). Na pojednávaní dňa 13.3.2017 bol znalec MUDr. Marián Pamula vypočutý za účasti právneho zástupcu

žalobkyne a intervenienta, zároveň na pojednávaní právny zástupca žalobkyne navrhol pribrať znalca z odboru poúrazovej chirurgie, ktorý by vypracoval nový znalecký posudok (zápisnica o pojednávaní dňa 13.3.2017 na č.l. 342). Podaním zo dňa 20.4.2017 (č.l. 357) žalobkyňa doplnila otázky pre znalca, ktorý má vypracovať nový znalecký posudok. Podaním zo dňa 26.6.2017 (č.l. 377) žalobkyňa okrem iného poukázala na to, že vypracovanie kontrolného resp. nového znaleckého posudku z odboru poúrazovej chirurgie je nevyhnutné, keďže znalecký posudok MUDr. Pamulu nevyhovuje kritériám odbornosti a možnostiam skúmania. Podaním zo dňa 3.11.2017 (č.l. 435) žalobkyňa oznámila otázky (počet 21) pre nový/kontrolný znalecký posudok. Uznesením č. k. 18C/174/2010-438 zo dňa 17.1.2018 okresný súd ustanovil za znalca prof. MUDr. Petra Labaša, CSc. znalca z odboru Zdravotníctvo a farmácia, odvetvie: Chirurgia, Traumatológia. Dňa 17.4.2018 znalec prof. MUDr. Peter Labaš, CSc. doručil znalecký posudok č. 59/2018 (č.l. 445). Uznesením č. k. 18C/174/2010-471 zo dňa 18.4.2018 bola žalobkyňa vyzvaná, aby v lehote 15 dní od doručenia uznesenia, písomne doplnila podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia a označila dôkazy na preukázanie svojich tvrdení (doručené dňa 2.5.2018). Podaním zo dňa 15.5.2018 (č.l. 378) žalobkyňa oznámila, že okresný súd nebude zaťažovať návrhmi na ustanovenie ďalšieho znalca, predloží súkromný znalecký posudok znaleckého ústavu forensic.sk Inštitút forenzných medicínskych expertíz s.r.o. ihneď ako bude vypracovaný. Dňa 31.5.2018 (č.l. 493) doručila žalobkyňa vyjadrenie k znaleckému posudku č. 59/2018. Na pojednávaní dňa 28.6.2018 (zápisnica o pojednávaní dňa 28.6.2018 na č.l. 521) právny zástupca žalobkyne uviedol, že žalobkyňa netrvá za dokazovaní súkromným znaleckým posudkom. Na pojednávaní dňa 7.8.2018 (zápisnica o pojednávaní dňa 7.8.2018 č.l. 529) bol vypočutý znalec prof. MUDr. Peter Labaš, CSc., strany po výzve podľa § 182 CSP zhodne uviedli, že nemajú návrhy na doplnenie dokazovania, potom v záverečnej reči právny zástupca žalobkyne žiadal pripustiť vypracovanie súkromného znaleckého posudku, okresný súd vyhlásil dokazovanie za skončené (čo odvolací súd zistil po vypočutí nahrávky z pojednávania).

23. Predpokladom vzniku každej občianskoprávnej zodpovednosti je: 1. protiprávny úkon, 2. spôsobenie škody a 3. príčinná súvislosť medzi protiprávnym úkonom a škodou. V niektorých prípadoch sa vyžaduje aj zavinenie. V prípade, keď sa vyžaduje aj zavinenie škodcu, ide o subjektívnu zodpovednosť, v prípade, keď sa zavinenie nevyžaduje, ide o objektívnu zodpovednosť. O zodpovednosť za škodu podľa § 420 spočíva v zavinení škodcu, pričom zavinenie škodcu sa podľa zákona predpokladá (prezumpcia zavinenia). M. prvej inštancie správne uzavrel, že žalovaný je pasívne vecne legitimovaný, keďže spôsobil dopravnú nehodu dňa 11.11.2008, pri ktorej zranil žalobkyňu a spôsobil jej zranenia s dobou liečenia do 18.12.2008, za čo bol rozsudkom okresného súdu č. k. 7T/96/2009-82 zo dňa 3.11.2009 uznaný za vinného (právoplatný dňa 3.11.2009), pričom u žalovaného ide o exces a teda nesie zodpovednosť podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Prvý predpoklad vzniku zodpovednosti žalovaného vo vzťahu k žalovanému nároku žalobkyňa teda aj podľa odvolacieho súdu žalobkyňa preukázala.

24. Podľa § 444 Občianskeho zákonníka, pri škode na zdraví sa jednorazove odškodňujú bolesti poškodeného a sťaženie jeho spoločenského uplatnenia.

25. Občiansky zákonník nevymedzuje ani pojem bolesť, ani pojem sťaženie spoločenského uplatnenia, ani to, v akom rozsahu a na základe čoho sa tieto práva priznávajú. Uvedené otázky sú upravené s účinnosťou od 1. augusta 2004 v zákone č. 437/2004 Z. z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia, ktorý nahradil vyhlášku č. 32/1965 Zb. o odškodňovaní bolesti a sťaženia spoločenského uplatnenia, a ktorý správne aj súd prvej inštancie v danej veci aplikoval. Zákon ustanovuje podmienky priznania a poskytovania náhrady za bolesť a náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia. Bolesť podľa uvedeného zákona je ujma spôsobená poškodením na zdraví, jeho liečením alebo odstraňovaním jeho následkov. Sťaženie spoločenského uplatnenia je stav v súvislosti s poškodením na zdraví, ktoré má preukázateľne nepriaznivé následky pre životné úkony poškodeného, na uspokojovanie jeho životných a spoločenských potrieb alebo na plnenie jeho spoločenských úloh.

26. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 437/2004 Z. z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia, bolesť je ujma spôsobená poškodením na zdraví, jeho liečením alebo odstraňovaním jeho následkov, ods. 2 sťaženie spoločenského uplatnenia je stav v súvislosti s poškodením na zdraví, ktoré má preukázateľne nepriaznivé následky pre životné úkony poškodeného,

na uspokojovanie jeho životných a spoločenských potrieb alebo na plnenie jeho spoločenských úloh (ďalej len "následok").

27. Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 437/2004 Z. z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia, náhrada za bolesť sa poskytuje jednorazovo; musí byť primeraná zistenému poškodeniu na zdraví, priebehu liečenia alebo odstraňovaniu jeho následkov, ods. 2 náhrada za bolesť sa poskytuje na základe lekárskeho posudku (§ 7 a 8). Sadzby bodového hodnotenia za bolesť sú ustanovené v prílohe č. 1 v I. a III. časti.

28. Podľa § 4 ods. 1 zákona č. 437/2004 Z. z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia, náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia sa poskytuje jednorazovo; musí byť primeraná povahe následkov a ich predpokladanému vývoju, a to v rozsahu, v akom sú obmedzené možnosti poškodeného uplatniť sa v živote a v spoločnosti, ods. 2 náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia sa poskytuje na základe lekárskeho posudku (§ 7 a 8). Sadzby bodového hodnotenia za sťaženie spoločenského uplatnenia sú ustanovené v prílohe č. 1 v II. a IV. časti.

29. Podľa § 5 ods. 1 zákona č. 437/2004 Z. z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia, pri určení výšky náhrady za bolesť a výšky náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia sa vychádza z celkového počtu bodov, ktorým sa bolesť alebo sťaženie spoločenského uplatnenia ohodnotilo v lekárskom posudku (§ 7 a 8), ods. 2 výška náhrady za bolesť a výška náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia sa určuje sumou 2% z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca v hospodárstve Slovenskej republiky zistenej Štatistickým úradom Slovenskej republiky za kalendárny rok predchádzajúci roku, v ktorom vznikol nárok na náhradu podľa odseku 1, za jeden bod a výsledná suma sa zaokrúhli na celé desiatky korún smerom nahor, ods. 5 v prípadoch hodných osobitného zreteľa, akým je uznanie invalidity, môže súd náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia zvýšiť najviac o 50 %.

30. Sťaženie spoločenského uplatnenia sa odškodňuje v prípade, ak poškodenie na zdraví má preukázateľne nepriaznivé dôsledky pre životné úkony poškodeného, pre uspokojovanie jeho životných a spoločenských potrieb alebo pre plnenie jeho spoločenských úloh. Toto poškodenie sa môže prejavíť buď viditeľným spôsobom (napr. zohyzdenie), ale môže nastať aj v prípade, kde o takéto viditeľné poškodenie nejde, napr. v obmedzení alebo celkovej strate možnosti voľby povolania, nedostatku osobného uplatnenia v rodinnom živote, prípadne v kultúrnej alebo v športovej činnosti a pod. Odškodnenie za sťaženie spoločenského uplatnenia musí byť primerané povahe následkov a ich predpokladanému vývoju, a to v rozsahu, v akom sú obmedzené možnosti poškodeného uplatniť sa v živote a spoločnosti. Celková výška odškodnenia za sťaženie spoločenského uplatnenia teda závisí jednak od lekárskeho posudku, ako aj od posúdenia predpokladov, ktoré mal poškodený vo veku, v ktorom bol poškodený na zdraví pre ďalšie uplatnenie v živote a spoločnosti a ktoré sú pre neho obmedzené alebo stratené. Týmito predpokladmi sa rozumie najmä možnosť uplatniť sa v rodinnom, politickom, kultúrnom, športovom a spoločenskom živote. Z ust. § 5 zákona č. 437/2004 Z. z. vyplýva, že odškodnenie sťaženia spoločenského uplatnenia vo svojej podstate už v základnej výmere bodového ohodnotenia predstavuje náhradu za tieto preukázateľne nepriaznivé dôsledky na životné úkony poškodeného a na uspokojovanie jeho životných a spoločenských potrieb. Priznanie takého odškodnenia samotného teda predpokladá, že poškodený je vplyvom následkov utrpeného zranenia obmedzený vo svojich možnostiach, napr. vo voľbe povolania, spôsoboch osobného uplatnenia v rodinnom živote a voľnom čase (rôzne záľuby), v možnostiach zúčastniť sa kultúrnej a športovej činnosti. Zvýšenie náhrady za bodové hodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia podľa § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z.z. predpokladá existenciu ďalších skutočností umožňujúcich záver, že obmedzenie poškodeného nemožno vyjadriť len základným ohodnotením a odškodnením. Zvýšenie náhrady podľa tohto ustanovenia predpokladá, že základné ohodnotenie plne nevyjadruje dôsledky zhoršeného zdravotného stavu na životné úkony poškodeného, lebo škoda na zdraví viedla k ťažkým následkom, ktoré podstatne obmedzujú, menia, alebo znemožňujú ďalšie uplatnenie v živote. Postup podľa uvedeného ustanovenia prichádza do úvahy iba v skutočne výnimočných prípadoch hodných osobitného zreteľa, kde možnosti poškodeného sú veľmi výrazne obmedzené alebo celkom stratené v porovnaní s vysokou a mimoriadnou úrovňou jeho kultúrnych, športových alebo iných aktivít v dobe pred vznikom škody na zdraví. Taktiež sa musí jednať o výnimočný prípad v porovnaní s inými prípadmi s obdobným zdravotným poškodením.

31. Pokiaľ ide o konkrétne jednotlivé nároky žalobkyne, odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, ktorý považoval nárok žalobkyne za dôvodný iba v časti bolestného, v súvislosti s ktorým žalobkyňa preukázala existenciu všetkých zákonných predpokladov na vznik škody. Konkrétne okresný súd postupoval pri nároku na bolestné zo znaleckého posudku MUDr. Mariána Pamulu, ktorý obodoval bolestné žalobkyne v rozsahu 112,50 bodu, pričom vychádzal z hodnoty bodu 13,37 Eur (Opatrenie MZ SR 12384-1/2008OL zo dňa 14.5.2008 zverejnené v Zbierke zákonov pod č. 186/2008 Z. z.) a teda vyčíslil bolestné vo výške 1.504,125 Eur (112,50 bodu x 13,37 Eur). Keďže však intervenient žalobkyňi plnil sumu 1.404,43 Eur, napadnutým rozsudkom priznal žalobkyňi rozdiel sumy 1.504,125 Eur a sumy 1.404,43 Eur, vo výške 100,20 Eur (III. výrok napadnutého rozsudku).

32. Odvolací súd sa stotožnil aj so záverom okresného súdu, ktorý zamietol nárok žalobkyne v časti sumy 1.200,- Eur, sumy 175,- Eur a sumy 1,90 Eur (z dôvodu nepreukázania ich vzniku) ako aj ich 200 % zvýšenia, vrátane zvýšenia 200 % náhrady za bolesť, keďže § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z. z. takého navýšenie vôbec nepripúšťa, keďže uvedené ustanovenie upravuje navýšenie len sťaženia spoločenského uplatnenia a to (iba) o 50 %. Pričom ani žalobkyňa uvedený záver súdu prvej inštancie (odsek 57 odôvodnenia napadnutého rozsudku) nenapadla osobitnou odvolacou argumentáciou. Odvolací súd konštatuje, že ani v prípade, že by v konaní bolo preukázané, že v danej veci ide na strane žalobkyne o prípad hodný osobitného zreteľa, uvedené podľa odvolacieho súdu by neodôvodňovalo zvýšenie náhrady za bolesť, keďže tak už bolo vyššie uvedené zákonná úprava (aplikovaný zákon č. 437/2004 Z. z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia) to ani neumožňuje. Pokiaľ žalobkyňa v odvolaní poukázala na rozsudok NS ČR sp. zn. 25Cdo/3228/2014, z ktorého podľa nej vyplýva, že ak sú bolesti trvalým následkom poškodenia zdravia, odškodňujú sa v rámci náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia, odvolací súd konštatuje, že takýto záver z odôvodnenia uvádzaného rozsudku nevyplyva. Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje na to, že na nárok, ktorý bol predmetom prieskumu žalobkyňou uvádzaného rozhodnutia sa vzťahovala vyhláška č. 440/2001 Sb. o odškodnení bolesti a sťaženia spoločenského uplatnenia, ktorá v § 7 ods. 3 na rozdiel od znenia § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z. z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia (vzťahujúci sa na preskúmanú vec) upravuje možnosť primeraného zvýšenia odškodnenia podľa vyhlášky (bolestného aj sťaženia spoločenského uplatnenia) v prípadoch hodných osobitného zreteľa, tak ako to upravovala aj vyhláška č. 32/1965 Zb. o odškodňovaní bolesti a sťaženia spoločenského uplatnenia v § 7 ods. 3 (v prípadoch hodných osobitného zreteľa môže súd odškodnenie za bolesť a za sťaženie spoločenského uplatnenia primerane zvýšiť, a to i nad sumu ustanovenú v odsekoch 1 a 2), ktorá bola nahradená zákonom č. 437/2004 Z. z. o náhrade za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia.

33. Príčinná súvislosť (kauzálny nexus) je podstatným prvkom zodpovednostnej skutkovej podstaty. Vyžaduje sa, aby protiprávne konanie (delikt, nezákonné rozhodnutie, nesprávny úradný postup) a vznik škody boli v logickom slede (nexus = spojenie, súvislosť, sled), teda aby protiprávne konanie bolo príčinou a vznik škody vrátane jej rozsahu následkom tejto príčiny. Nestačí iba pravdepodobnosť príčinnej súvislosti či okolnosti nasvedčujúce jej existencii; príčinnú súvislosť treba vždy preukázať. Rozhodujúca je vecná súvislosť príčiny a následku a túto nemožno riešiť vo všeobecnej rovine, ale vždy v konkrétnych súvislostiach. Príčinou vzniku škody môže byť len také konanie (alebo opomenutie), bez ktorého by škodný následok nevznikol. Základom je úvaha (test *conditio sine qua non* spoločný pre takmer všetky právne systémy Európskej únie), či by škodlivý následok nastal bez konania škodcu. Ak by tomu tak bolo, príčinná súvislosť by daná nebola. Podľa teórie tzv. adekvátnej príčinnej súvislosti, príčinná súvislosť je daná vtedy, ak je škoda podľa všeobecnej povahy, obvyklého chodu vecí a skúseností adekvátnym dôsledkom protiprávneho úkonu. Súčasne však musí byť preukázané, že škoda by bez tejto príčiny nebola nastala.

XX. Otázka príčinnej súvislosti medzi určitým protiprávnym konaním a konkrétnou škodou je otázkou skutkovou. V existenciu zisťuje súd, ktorý so zreteľom na konkrétne okolnosti vyhodnocuje, či tu príčinná súvislosť je alebo nie. B. riešenie otázky príčinnej súvislosti je právnym posúdením veci vymedzenie, medzi akou ujmom (ako následkom) a akou skutočnosťou (ako príčinou) tejto ujmy má byť príčinná súvislosť zisťovaná. B. posúdenie zodpovednosti za škodu má preto zásadný význam otázka, v čom konkrétne spočíva škoda (majetková ujma), za ktorú je požadovaná náhrada. B. vo vzťahu medzi konkrétnou ujmom poškodeného (ak vznikla) a konkrétnym konaním škodcu (ak je protiprávne), prípadne inou skutočnosťou (ak bola tvrdená a preukázaná), sa zisťuje príčinná súvislosť.

B prvej inštancie správne uzavrel, že pre účely priznania sťaženia spoločenského uplatnenia v súdnom konaní musí mať jednoznačne preukázané, že sťaženie spoločenského uplatnenia vzniklo v príčinnej súvislosti s dotknutou dopravnou nehodou, a ak tomu tak nie je nemôže priznať nárok na plnenie, nakoľko toto mohlo byť spôsobené inou skutočnosťou a inými príčinnými súvislosťami. Pričom žalobu čo náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia zamietol, nakoľko nemal v konaní preukázané, že by takýto nárok žalobkyne vznikol, preto nepriznal ani 200 % navýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia.

36. Pre otázku príčinnej súvislosti v danej veci treba vychádzať z viazanosti súdu výrokom rozsudku vydanom v trestnom konaní, v ktorom bol žalovaný uznaný za vinného. Teda súd je viazaný obsahom výroku rozsudku Okresného súdu Trnava č. k. 7T/96/2009-82 zo dňa 3.11.2009, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 3.11.2009 z ktorého vyplýva, že žalovaný bol uznaný vinným, že dňa 11.11.2008 v čase o 9:50 hodine v Trnave na ulici Zelenečská pri výjazde z parkoviska pre OD Lidl riadil nákladné motorové vozidlo zn. Renault Master EČ: TT-666DD, pričom s vozidlom cúval napriek tomu, že nemal dostatočný prehľad o situácii na ceste za vozidlom, v dôsledku čoho zranil chodkyňu V. L., ktorá prechádzala cez cestu a nárazom jej spôsobil zranenia - pomliaždenie a odreniny oboch kolien, pomliaždenie oboch stehien s odtrhnutím kože od spodiny, pomliaždenie a odreninu pravého predkolenia, pomliaždenie a odreninu pravého členka a pomliaždenie pravej nohy s dobou liečenia do 18.12.2008. Zároveň však správne súd prvej inštancie vychádzal zo záverov znaleckých posudkov, ktoré sú obsahom spisového materiálu, a ktoré stanovujú koniec liečby žalobkyne do konca roku 2008, pričom dva znalecké posudky výslovne uvádzajú, že súčasný zdravotný stav žalobkyne nie je spôsobený dopravnou nehodou zo dňa 11.11.2008, ale degeneratívnymi ochoreniami kĺbov, preto nemožno súhlasiť s námietkou žalobkyne, že znalci jednoznačne nepotvrdili, že je súčasný zdravotný stav je spôsobenými následkami ochorenia a nie úrazu. Tvrdenie, že žalobkyňa trpí trvalými následkami a zhoršeným zdravotným stavom, ktorý vznikol ako následok úrazu pri dopravnej nehode ani podľa odvolacieho súdu z vykonaného dokazovania nevyplýval. Vychádzajúc z uvedeného aj podľa odvolacieho súdu nie je daná príčinná súvislosť medzi protiprávnym konaním žalovaného, ktoré vyvolalo bezprostredný následok v podobe škody na zdraví žalobkyne, konkrétne sťaženia spoločenského uplatnenia, ktorého sa žalobkyňa ako jedného z nárokov žalobou domáha vrátane jeho 200 % navýšenia. S ohľadom na uvedené sa odvolací súd stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, ktorý nárok žalobkyne na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia vrátane jeho 200 % navýšenia ako nedôvodné zamietol tak ako to už konštatoval v odseku 36.

37. V sporovom konaní, o ktoré ide i v posudzovanej veci, platí zásada dispozičná a prejednacia. Prejednacia zásada spočíva v tom, že tvrdenie skutočností a navrhovanie dôkazov k nim je zásadne vecou strán sporu. Iniciatíva pri zhromažďovaní dôkazov teda leží zásadne na nich a ukladá im označiť dôkazy k preukázaniu svojich tvrdení. Strana sporu má teda povinnosť tvrdenia a povinnosť dôkazného bremena. K splneniu tejto povinnosti je zaviazaná každá zo strán sporu, avšak dôkazné bremeno ohľadom všetkých tvrdení, ktorými odôvodňuje svoj nárok, má žalobca. Žalovaný nenesie bremeno tvrdenia ani bremeno dôkazné, jeho dôkazná povinnosť sa odvíja len od úrovne splnenia dôkazného bremena žalobcom. Rozsah a konkrétnu podobu dôkazného bremena určuje hmotnoprávna norma, ktorá má byť na daný spor aplikovaná.

38. V danom prípade teda pre úspešnosť žalobkyne v konaní bolo potrebné uniesť dôkazné bremeno, pokiaľ ide o jej tvrdenie, že v súvislosti s dopravnou nehodou jej vznikla škoda na zdraví vo forme sťaženia spoločenského uplatnenia, a taktiež, že v jej osobe a v jej prípade ide o prípad hodný osobitného zreteľa. Pokiaľ ide o sťaženie spoločenského uplatnenia odvolací súd poukazuje na záver uvedený v odseku 37. V súvislosti s tvrdeniami žalobkyne, že v jej prípade sa jedná o prípad hodný osobitného zreteľa, odvolací súd uvádza, že postup podľa § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z. z. prichádza do úvahy iba za predpokladu, že by žalobkyne vznikol nárok na sťaženie spoločenského uplatnenia, čo však v danej veci neplatí, preto ani prípadné dokazovanie ohľadom predpokladov zvýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia nebolo dôvodné. V tejto súvislosti napriek tomu súd prvej inštancie uzavrel, že nezistil žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa.

39. Podľa článku 8 CSP, strany sporu sú povinné označiť skutkové tvrdenia dôležité pre rozhodnutie vo veci a podprieť svoje tvrdenia dôkazmi, a to v súlade s princípom hospodárnosti a podľa pokynov súdu.

40. Podľa § 149 CSP, prostriedkami procesného útoku a prostriedkami procesnej obrany sú najmä skutkové tvrdenia, popretie skutkových tvrdení protistrany, návrhy na vykonanie dôkazov, námietky k návrhom protistrany na vykonanie dôkazov a hmotnoprávne námietky.

41. Podľa § 150 ods. 1 CSP, strany majú povinnosť pravdivo a úplne uvádzať podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia týkajúce sa sporu, ods. 2 na zistenie podstatných a rozhodujúcich skutočností môže súd strany požiadať o ďalšie skutkové tvrdenia.

42. Podľa § 151 ods. 1 CSP, skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela, sa považujú za nesporné, ods. 2 ak strana poprie skutkové tvrdenia, ktoré sa týkajú jej konania alebo vnímania, uvedie vlastné tvrdenia o predmetných skutkových okolnostiach, inak je popretie neúčinné.

43. Podľa § 153 ods. 1 CSP, strany sú povinné uplatniť prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany včas. Prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany nie sú uplatnené včas, ak ich strana mohla predložiť už skôr, ak by konala starostlivo so zreteľom na rýchlosť a hospodárnosť konania, ods. 2 na prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany, ktoré strana nepredložila včas, nemusí súd prihliadnuť, najmä ak by to vyžadovalo nariadenie ďalšieho pojednávania alebo vykonanie ďalších úkonov súdu, ods. 3 ak súd na prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany neprihliadne, uvedie to v odôvodnení rozhodnutia vo veci samej.

44. Ustanovenie § 153 CSP o sudcovskej koncentrácii konania je normatívnym vyjadrením základného princípu zakotveného v článku 5 CSP (súd môže v rozsahu ustanovenom zákonom odmietnuť procesné úkony, ktoré vedú k nedôvodným prieťahom v konaní). Vo všeobecnosti procesný úkon v zmysle § 153 ods. 1 CSP nie je vykonaný včas, ak ho strana sporu mohla vykonať skôr, ak by konala starostlivo.

45. Podľa § 154 CSP, prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany možno uplatniť najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa dokazovanie končí.

46. Sudcovská a zákonná koncentrácia konania podľa ustanovení CSP v podstate vylučuje, aby strana mohla v odvolacom konaní prednášať ďalšie návrhy, ktoré opomenula zo svojej viny predniesť pred súdom prvej inštancie.

47. Podľa § 366 CSP, prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak a) sa týkajú procesných podmienok, b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu, c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

48. Civilný sporový poriadok zaviedol do slovenského procesného práva ako novum právny inštitút prostriedkov procesného útoku a prostriedkov procesnej obrany (§ 149 CSP). Tento inštitút je naviazaný najmä na zásadu koncentrácie konania (§ 154 CSP). Koncentrácia konania vyžaduje, aby strana sporu vykonala špecifikované procesné úkony v určitej fáze konania. Omeškané procesné úkony sú neúčinné. Účelom zmeny je urýchlenie konania, čo sa prejavuje precizovaním procesných povinností strán sporu pri predkladaní skutkových tvrdení a dôkazných návrhov a pod. Zaviedla sa diskrečná právomoc súdu (podľa okolností konkrétneho prípadu) neprihliadnuť na procesné úkony strán sporu, ktoré neboli urobené včas.

49. V záujme zefektívnenia dokazovania zákonodarca v Civilnom sporovom poriadku pristúpil k novej koncepcii koncentrácie konania, ktorej zmyslom je uskutočniť isté procesné úkony v určitej fáze konania, čo zvyšuje procesnú zodpovednosť strán sporu a ich prístup k plneniu dôkaznej povinnosti. Strany sporu musia do momentu určeného zákonom uviesť všetko (skutkové tvrdenia aj dôkazy), na čom chcú postaviť svoj nárok, resp. poprieť nárok protistrany. Ak tak neurobia v zákonom určenej dobe, túto možnosť stratia. Možnosť modifikácie predmetu dokazovania sa eliminuje len na nevyhnutné a nepredvídateľné zmeny alebo na zmeny vyplývajúce z výsledkov vykonaného dokazovania. Na skutočnosti a dôkazy predložené a označené neskoro súd neprihliada, hľadá sa na ne akoby neboli uplatnené. Civilný sporový poriadok rozlišuje sudcovskú a zákonnú koncentráciu konania (§ 153 a § 154 CSP). Sudcovská koncentrácia sa neuplatní v sporoch s ochranou slabšej strany, okrem výnimky, ak je spotrebiteľ v konaní zastúpený advokátom (§ 291 ods. 3 v spojení s § 296 CSP).

50. Navrhovanie dôkazov v civilnom sporovom konaní má priamu spojitosť s povinnosťou tvrdenia (§ 132 ods. 1, § 150 ods. 1 CSP). Povinnosť tvrdenia a dôkaznú povinnosť môže strana v závislosti od jej procesného postavenia plniť od začiatku sporu v žalobe, vo vyjadrení k nej, mimo týchto procesných úkonov, v rámci prípravy pojednávania, pri odročovaní pojednávaní. Povinnosť označiť dôkazy sa vzťahuje na všetky tvrdenia, ktoré sa uviedli v žalobe a vo vyjadrení žalovaného. Poslednou procesnou možnosťou splnenia dôkaznej povinnosti je okamih vyhlásenia uznesenia o skončení dokazovania (§ 154 CSP). Cieľom povinnosti tvrdenia a dôkaznej povinnosti je unesenie dôkazného bremena v rozsahu, v ktorom dôkazné bremeno spočíva na strane sporu, bez ohľadu na jej procesné postavenie. Nesplnenie dôkaznej povinnosti prináša so sebou také rozhodnutie súdu, ktoré vychádza zo skutkového základu zisteného z dôkazov navrhnutých stranou, v opačnom procesnom postavení než je ten, kto nesplnil alebo nedostatočne splnil svoju dôkaznú povinnosť.

51. Rozdelenie bremena tvrdenia a dôkazného bremena medzi strany v spore závisí na tom, ako vymedzuje právna norma ich práva a povinnosti. Obvykle platí, že skutočnosti navodzujúce žalované právo, musí tvrdiť žalobca, zatiaľ čo okolnosti toto právo vylučujúce sú záležitosťou žalovaného. Bremeno tvrdenia a dôkazné bremeno vystihuje aktuálnu skutkovú a dôkaznú situáciu konania. V priebehu sporu sa môže meniť, teda môže dochádzať k jeho prerozdeľovaniu.

52. Námietka žalobkyne, že okresný súd nevykonal všetky dôkazy, ktoré boli potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností a to znalecký posudok vypracovaný znaleckým ústavom forensic.sk Inštitút forenzných medicínskych expertíz s.r.o. je podľa odvolacieho súdu nedôvodná. Súd prvej inštancie postupoval správne ak na pojednávaní dňa 7.8.2018 vyhlásil dokazovanie za skončené a neprihliadol na návrh žalobkyne (prednesený právny zástupcom až v záverečnej reči) a to pripustenie vypracovania súkromného znaleckého posudku znaleckým ústavom. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na to, že žalobkyňa v spore síce postupovala v súlade s výzvou v zmysle Uznesenia č. k. 18C/174/2010-471 zo dňa 18.4.2018 označeného v odseku 22, ktorým bola vyzvaná, aby v lehote 15 dní od doručenia uznesenia, písomne doplnila podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia a označila dôkazy na preukázanie svojich tvrdení (potom ako bol vo veci vypracovaný znalecký posudok prof. MUDr. Petra Labaša, CSc.), keď podaním zo dňa 15.5.2018 oznámila, že predloží súkromný znalecký posudok znaleckého Ústavu forensic.sk Inštitút forenzných medicínskych expertíz s.r.o. (ihneď ako bude vypracovaný), avšak následne na pojednávaní dňa 28.6.2018 už uviedla, že netrvá na dokazovaní súkromným znaleckým posudkom. Preto nemožno vytknúť okresnému súdu, že na opätovný návrh žalobkyne na pripustenie dokazovania súkromným znaleckým posudkom (pojednávanie dňa 7.8.2018) prednesený až v záverečnej reči už neprihliadol, keď predtým využil postup podľa § 181 ods. 4 CSP, ktorý je lex specialis vo vzťahu k § 153 ods. 1 druhá veta CSP. Súd prvej inštancie na prostriedok procesného útoku (dokazovanie súkromným znaleckým posudkom) správne neprihliadol a nepriznal mu procesnoprávne účinky (§ 153 ods. 2 CSP), pričom svoj postup aj náležite vysvetlil (§ 153 ods. 3 CSP) v odseku 60 odôvodnenia napadnutého rozsudku. Odvolací súd poukazuje aj na to, že od podania žaloby v roku 2010 mala žalobkyňa dostatočný časový priestor na to, aby okrem návrhov na pribratie znalcov do konania navrhla aj iné dôkazy, konkrétne od 1.7.2016 predložila aj vlastný (súkromný) znalecký posudok, ako prostriedok jej procesného útoku, čo však z dôvodov neznámych ani odvolaciemu súdu nevyužila. S ohľadom na uvedené sa odvolací súd nestotožnil s námietkou, podľa ktorej žalobkyňi nie je zrejmé, prečo takýto dôkaz nebol vykonaný. Samotná skutočnosť, že žalobkyňa súkromný znalecký posudok znaleckým ústavom forensic.sk doloží do odvolacieho konania bezprostredne po jeho vypracovaní nemá vplyv na správny postup súdu prvej inštancie. Odvolací súd konštatuje, že aj v prípade, ak by bol súkromný znalecký posudok predložený odvolaciemu súdu (čo sa však ani doteraz nestalo), nebol by dôvod postupovať podľa § 384 ods. 3 CSP, keďže podmienky podľa § 366 CSP by neboli splnené.

53. Podľa § 132 ods. 1 CSP <., v žalobe sa okrem všeobecných náležitostí podania uvedie označenie strán, pravdivé a úplné opísanie rozhodujúcich skutočností, označenie dôkazov na ich preukázanie a žalobný návrh.

54. Podľa § 191 ods. 1 CSP <., dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo.

55. V sporovom konaní sa uplatňuje prejednacía zásada. Strana má jednak povinnosť tvrdenia, jednak dôkaznú povinnosť. Následky spojené s ich nesplnením v podobe vecne nepriaznivého rozhodnutia nesie ten účastník konania, ktorý tieto povinnosti nesplnil. Medzi povinnosťou tvrdenia a povinnosťou označiť dôkazy na preukázanie tvrdení je vzájomná väzba. Pokiaľ strana nesplní povinnosť tvrdenia, nemôže splniť ani povinnosť označiť na svoje tvrdenia dôkazy. Dôkazným bremenom sa rozumie procesná zodpovednosť strany konania za to, že v konaní neboli preukázané jeho tvrdenia a že z tohto dôvodu muselo byť rozhodnuté o veci samej v jeho neprospech. Zmyslom dôkazného bremena je umožniť súdu rozhodnúť o veci samej aj v takých prípadoch, kedy neboli preukázané určité skutočnosti významné podľa hmotného práva pre rozhodnutie o veci (či už z dôvodu nečinnosti strany, ktorá nesplnila povinnosť označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení stanovenú v § 132 ods. 1 CSP alebo preto, že takáto skutočnosť nemohla byť preukázaná vôbec).

56. Citované ustanovenia zakotvujú dôkaznú povinnosť strán v sporovom konaní, teda povinnosť označiť dôkazy na svoje tvrdenia. Iniciatíva pri zhromažďovaní dôkazov leží zásadne na stranách konania. Strana, ktorá neoznačí dôkazy potrebné na preukázanie svojich tvrdení, nesie nepriaznivé dôsledky v podobe takého rozhodnutia súdu, ktoré bude vychádzať zo skutkového stavu zisteného na základe vykonaných dôkazov. Rovnaké následky postihujú i tú stranu, ktorá síce navrhla dôkazy o pravdivosti svojich tvrdení, no hodnotenie vykonaných dôkazov súdom vyústilo do záveru, že dokazovanie nepotvrdilo pravdivosť skutkových tvrdení strany. Zákon určuje dôkazné bremeno ako procesnú zodpovednosť strany za výsledok konania, pokiaľ je určený výsledkom vykonaného dokazovania. Dôsledkom toho je, že tvrdenie strany nie je preukázané v tom zmysle, že súd ho nepovažuje za pravdivé na základe navrhnutých dôkazov, je pre stranu nepriaznivé rozhodnutie.

57. V civilnom procese sa uplatňuje tzv. neúplný apelačný systém, kedy súd je viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania a účastník môže v odvolacom konaní vzniesť námietky proti postupu prvoinštančného súdu len v prípade, ak dané námietky boli už predmetom posudzovania zo strany tohto súdu. Súd druhej inštancie vystupuje len ako opravný súd, jeho úlohou nie je vykonávať nové dôkazy, či zaoberať sa novými skutočnosťami, ktoré v prvostupňovom konaní neboli produkované. Krajský súd dáva do pozornosti zásadu, ktorá platila už v rímskom práve, podľa ktorej „vigilantibus iura scripta sunt“ t. j. „práva patria len bdelym“ (pozorným, ostražitým, opatrným, starostlivým), teda tým, ktorí sa aktívne zaujímajú o ochranu a výkon svojich práv a ktorí svoje procesné oprávnenia uplatňujú včas a s dostatočnou starostlivosťou a predvídavosťou. V slobodnej spoločnosti je totiž predovšetkým vecou nositeľov práv, aby svoje práva bránili a starali sa o ne, inak ich podcenením či zanedbaním môžu strácať svoje práva majetkové, osobné, satisfakčné a pod. Je preto vždy na strane, ktorá tvrdí, že jej práva boli dotknuté, aby preukázala, že jej nárok patrí. Pri predložení dôkazov, ktoré dávajú jasný a zrozumiteľný doklad o jeho práve, možno žalobe vyhovieť.

58. Dokazovanie je procesným právom upravený postup súdu a strán, účelom ktorého je získanie poznatkov dôležitých pre rozhodnutie súdu, ktorými sa overuje ne/pravdivosť tvrdení v konaní. Základnou normou upravujúcou bremeno tvrdenia a preukazovania bolo v čase začatia prvoinštančného konania účinné ust. § 120 ods. 1 veta prvá OSP, podľa ktorého účastníci sú povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Uvedené zákonné ustanovenie, ktoré bolo prevzaté, a to ešte v prísnejšej forme, do aktuálneho § 132 a § 188 CSP účinného v priebehu konania a v čase rozhodnutia napadnutým rozsudkom stanovuje dôkaznú povinnosť v sporovom konaní, t.j. povinnosť označiť dôkazy na svoje tvrdenia. Iniciatíva pri zhromažďovaní dôkazov leží zásadne na procesnej strane sporu.

59. Dôkazným bremenom sa rozumie procesná zodpovednosť strany sporu za to, že za konania neboli preukázané jej tvrdenia, že z toho dôvodu muselo byť rozhodnuté o veci samej v jej neprospech. Zmyslom dôkazného bremena je umožniť súdu rozhodnúť o veci samej i v takých prípadoch, keď určitá skutočnosť významná podľa hmotného práva pre rozhodnutie o veci nebola alebo nemohla byť preukázaná a keď teda výsledky hodnotenia dôkazov neumožňujú súdu prijať záver ani o pravdivosti tvrdenia tejto skutočnosti, ani o tom, že by táto skutočnosť bola nepravdivá. Dôkazné bremeno ohľadom určitých skutočností leží na tej strane sporu, ktorá z existencie týchto skutočností vyvodzuje pre seba priaznivé právne dôsledky; ide o tú stranu sporu, ktorá existenciu týchto skutočností tiež tvrdí. Ak teda žalovaná tvrdí, že ňou žalovaný nárok pozostávajúci z jednotlivých čiastkových nárokov (označených v odseku 21), bolo jej povinnosťou označiť a predložiť súdu relevantné dôkazy na preukázanie tejto skutočnosti. Ak tu existovali dôkazy na podporu tvrdenia žalovaného, bolo úlohou súdu prvej inštancie

označené a navrhnuté dôkazy zákonným spôsobom vykonať, následne vyhodnotiť podľa svojej úvahy a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pritom starostlivo prihliadať na všetko, čo vyšlo za konania najavo (§ 191 ods. 1 CSP).

60. Dôkazy súd hodnotí podľa vlastnej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo v konaní najavo (§ 132 <.OSP <. znení platnom do 30.6.2016, § 191 CSP v znení účinnom od 1.7.2016). Po skončení dokazovania súd musí starostlivo zvážiť dôležitosť jednotlivých dôkazov, vykonať selekciu medzi nimi a prípadne vylúčiť tie, ktoré pre rozhodnutie vo veci nemajú žiadny význam a zostávajúce dôkazy hodnotí z hľadiska pravdivosti. V kontradiktórnom spore sa zásadne zmenil spôsob zadovážovania dôkazov, ktoré je zverené primárne procesnej aktivite sporových strán.

61. Znalecký posudok všeobecne vrátane súkromného znaleckého posudku musí spĺňať náležitosti ust. <. 17 zákona č. 382/2004 Z. z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov (tiež „zákon o znalcoch“), musí teda obsahovať aj znaleckú doložku (ods. 5 cit. ust.), ktorá je neoddeliteľnou súčasťou znaleckého posudku a obsahuje identifikačné údaje znalca, označenie odboru a odvetvia, v ktorom je znalec oprávnený podávať znalecké posudky a poradové číslo úkonu znaleckej činnosti, pod ktorým je znalecký posudok zapísaný v denníku.

62. V tejto súvislosti je však potrebné uviesť, že v zmysle čl. 15 ods. 2 CSP <., nemá žiaden dôkaz predpísanú dôkaznú silu, t. j. každý dôkaz (tak listina alebo znalecký posudok) má rovnocenné postavenie a potencional presvedčivosti. Zákonnú silu (tzv. váhu) prepisuje jednotlivým dôkazom sudca, a to podľa pravidiel rozumnej a presvedčivej aplikácie princípů voľného hodnotenia dôkazov.

63. Pravidlá hodnotenia dôkazov spravujú teóriu voľného hodnotenia dôkazov, teda aj znalecký posudok súd hodnotí voľne, v súvislosti s ostatnými vykonanými dôkazmi a z hľadiska jeho vnútornej logiky. Súd hodnotí znalecký posudok komplexne, vrátane prípravy znaleckého skúmania, zadovážovania podkladov pre znalca, priebehu znaleckého skúmania, vierohodnosti teoretických východísk, ktorými znalec odôvodňuje svoje závery, spoľahlivosť použitých metód a spôsob vyvodzovania záverov znalca. Súd nemôže nekriticky preberať závery znaleckého posudku, nevšimať si vecnú správnosť znaleckého posudku a slepo dôverovať záverom znalca, pretože by to bolo popretím zásady voľného hodnotenia dôkazov, poprelo by to možnosť súdu hodnotiť tento dôkaz podľa jeho vnútorného presvedčenia a privilegovalo znalecký posudok, prenášalo zodpovednosť za skutkovú správnosť súdneho rozhodnutia na znalca, čo je z ústavného hľadiska neakceptovateľné. Neobstojí preto argumentácia žalobkyne v odvolaní, že daný znalec je najskúsenejším dlhoročným odborníkom vo svojom odbore a vie ako má vykonať znalecký úkon a vypracovať znalecký posudok, preto súd jeho posudok nemôže nijako spochybovať.

64. Znalec je osoba, ktorá prostredníctvom svojich odborných znalostí posudzuje určité skutočnosti, pričom v znaleckom posudku uvádza subjektívny výsledok takéhoto posúdenia. Znalec sa však vo svojom znaleckom posudku nesmie obmedziť iba na podanie svojho odborného záveru, ale aby súd mohol znalecký posudok zodpovedne posúdiť, musí byť z posudku znalca zrejmé, z akých zistení znalec vychádzal, akým postupom k svojim zisteniam dospel a na základe akých úvah dospel znalec k svojmu záveru. Súd teda pri hodnotení znaleckého posudku skúma jednak osobu znalca (či je zapísaný v zozname znalcov a to v príslušnom odbore) a ďalej skúma posudok z hľadiska materiálneho a formálneho. Z formálneho hľadiska súd skúma, či posudok spĺňa požiadavky podľa § 17 zákona o znalcoch. Z materiálneho hľadiska súd skúma obsah znaleckého posudku a obsah záveru znaleckého posudku. Pokiaľ ide o obsah znaleckého posudku, rozhodujúce je, či posudok obsahuje logickú analýzu skutočností, z ktorých znalec vychádzal, ktoré zistil z vlastného vyšetrovania a rozboru relevantných skutočností, či analyzoval všetky skutočnosti, ktoré mali byť hodnotené, alebo vybral len tie, ktoré podporujú jeho závery, tiež či nález obsahuje špecifikáciu metódy, ktorú znalec pri spracovaní posudku použil. Pokiaľ ide o obsah záveru znaleckého posudku, súd hodnotí, či záver je logickým a prirodzeným vyústením rozboru skúmaného materiálu, prípadne javov a skutočností, ku ktorým znalec prihliadal.

65. Odvolací súd sa nestotožnil s námietkou žalobkyne, že znalecký posudok MUDr. Pamulu a prof. MUDr. Labaša absolútne nevyhovujú požadovaným kritériám odbornosti a možnostiam skúmania, keď z námietky ani nevyplýva aké kritériá odbornosti a možnosti skúmania má žalobkyňa konkrétne na mysli. Obaja znalci boli ustanovený za znalcov v preskúmanej veci súdom prvej inštancie na návrh

žalobkyne, boli a aj naďalej sú zapísaní ako znalci v odbore Zdravotníctvo a farmácia, odvetvie: Chirurgia, Traumatológia (akt. úrazová chirurgia). Pričom uvedená námietka vo vzťahu k prof. MUDr. Labašovi neobstojí ani s poukazom na oznámenie Ministerstva spravodlivosti SR, podľa ktorého boli voči nemu vedené dve správne konania (v rokoch 2010 a 2012), ktoré skončili rozhodnutím o vine a uložením sankcie vo forme písomného napomenutia, keďže tieto sa netýkali preskúmvanej veci, ale predovšetkým v preskúmvanej veci bol znalecký posudok č. 59/2018 vypracovaný dňa 12.4.2018.

66. Pokiaľ žalobkyňa tvrdí, že znalecké posudky MUDr. Pamulu a prof. MUDr. Labaša sú nesprávne, odvolací súd poukazuje uvádza, že žalobkyňa nešpecifikovala v čom konkrétne vidí ich nesprávnosť, pričom uvedené neobstojí ani s poukazom na uznesenie Krajského súdu v Trnave sp. zn. 26Co/309/2014 ani odkazom na žalobkyňou označené rozhodnutia (NS ČR, NS SR, ÚS SR). Naopak odvolací súd má za to, súd prvej inštancie sa žalobkyňou označenými rozhodnutia riadil aj vo vzťahu k uvádzaných znaleckým posudkom, keď z priebehu prvoinštančného konania vo vzťahu k nim, vo väzbe na ich hodnotenie, podľa obsahu odôvodnenia napadnutého rozsudku nevyplýva, že by okresný súd nezohľadnil vyššie uvedené kritériá. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na odsek 60 odôvodnenia napadnutého rozsudku, v ktorom súd prvej inštancie objasnil (§ 191 CSP) ako posúdil obidva znalecké posudky, prečo sa priklonil k znaleckému posudku MUDr. Pamulu (prečo nemohol vziať do úvahy jeho závery vo vzťahu k SSU) a prečo sa nepriklonil k znaleckému posudku prof. MUDr. Labaša, na ktoré odkazuje aj odvolací súd. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na to, že znalec MUDr. Pamula v časti bodového ohodnotenia bolestného určil žalobkyňi vyššie bodové ohodnotenie ako znalec prof. MUDr. Labaš, pričom tento rozdiel vyplýva určenia nielen z vyššieho bodového ohodnotenia ale aj určenia aj ďalších položiek, ktoré znalec prof. MUDr. Labaš nezohľadnil a teda v konečnom dôsledku MUDr. Pamula ohodnotil bolestné v prospech žalobkyne aj na rozdiel od znaleckého posudku MUDr. Alexandra Köröczza (vypracovaného v rámci trestného konania) predloženého žalobkyňou spolu so žalobou. Odvolací súd má za to, že súdu prvej inštancie nemožno vytknúť porušenie § 191 CSP v rámci hodnotenia dôkazov ani vo vzťahu k predmetným znaleckým posudkom.

67. Námietka žalobkyne, že prvoinštančný súd vôbec nezohľadnil výsluch žalobkyne, lekárske správy, vychádzal len z nesprávnym znaleckých posudkov podľa odvolacieho súdu neobstojí, keď samotná skutočnosť, že žalobe žalobkyne (okrem III. vyhovujúceho výroku) nebolo vyhovené, neznamena to, že prostriedky procesného útoku žalobkyne, ktorými boli aj jej výsluch a predložené lekárske správy neboli zohľadnené. Odvolací súd poukazuje na odsek 30 odôvodnenia napadnutého rozsudku, z ktorého vyplýva, že súd prvej inštancie vykonal dokazovanie aj výsluchom žalobkyne, zdravotnou dokumentáciou ale aj znaleckými posudkami. Súd prvej inštancie ohľadom prvého znaleckého posudku (MUDr. Pamulu) postupoval podľa § 127 OSP a ohľadom druhého znaleckého posudku (MUDr. Labaša) podľa § 207 a nasl. CSP. Odvolací súd nesúhlasí s námietkou, že prvoinštančný súd vychádzal len z nesprávnych znaleckých posudkov, keďže záver o nesprávnosti znaleckých posudkov nevyplýva z vykonaného dokazovania, pričom ani žalobkyňa neuniesla dôkazné bremeno tvrdenia o ich nesprávnosti.

68. Ani námietka žalobkyne, že okresný súd nepoložil znalcovi všetky otázky, ktoré žalobkyňa v písomnom podaní navrhla neobstojí. Žalobkyňa ani v odvolaní nekonkretizuje, vypracovania ktorého sa znaleckého posudku a ani ktorej nepoloženej otázky sa námietka týka. Odvolací súd tu poukazuje na obsah spisu označený v odseku 22, podľa ktorého v podaní zo dňa 19.4.2015 (na č.l. 162) oznámila žalobkyňa otázky na znalca (uvedené sa týka znaleckého posudku MUDr. Mariána Pamulu), ktoré boli súdom prvej inštancie aj položené znalcovi MUDr. Mariánovi Pamulovi (uznesenie č. k. 18C/174/2010-182 zo dňa 29.10.2015). Následne znalec MUDr. Marián Pamula vypracoval Doplnok k znaleckému posudku č. 028/16 (č.l. 325), ktorým reagoval na vyjadrenie žalobkyne k znaleckému posudku č. 028/16. Ďalej žalobkyňa navrhla vypracovať nový znalecký posudok (zápisnica o pojednávaní dňa 13.3.2017 na č.l. 342), pričom podaním zo dňa 20.4.2017 (na č.l. 357) doplnila otázky pre znalca, ktorý má vypracovať nový znalecký posudok, konkrétne otázku č. 9 a č. 11 (otázky pre znalca navrhnuté už pri prvom znaleckom posudku na č.l. 162) a zároveň uviedla novú otázku pod č. 13. Podaním zo dňa 3.11.2017 (č.l. 435) žalobkyňa oznámila otázky (počet 21) pre nový/kontrolný znalecký posudok. Uznesením č. k. 18C/174/2010-438 zo dňa 17.1.2018 okresný súd ustanovil za znalca prof. MUDr. Petra Labaša, CSc. znalca z odboru Zdravotníctvo a farmácia, odvetvie: Chirurgia, Traumatológia, v ktorom zohľadnil 20 otázok položených žalobkyňou, nepoložil znalcovi (iba) otázku označenú žalobkyňou pod bodom 18 (ak popisované poškodenia kolien v lekárskech

správach po artroskopických operáciách necitlivosti vnútornej strany pravého kolena, vnútornej strany stehien nevznikli ako následok dopravnej nehody, tak potom ako vznikli a čím boli spôsobené, resp. prečo u V. L. vznikli?). Odvolací súd má za to, že v prípade, ak súd prvej inštancie nepoložil všetky otázky znalcom, ktoré žalobkyňa navrhla, žalobkyňa mala možnosť uvedené namietat' už vo vyjadrení k znaleckému posudku, ktoré doručila dňa 31.5.2018 (č.l. 493), prípadne nezodpovedanú otázku položiť priamo znalcom pri jeho výsluchu na pojednávaní dňa 7.8.2018 (zápisnica o pojednávaní č.l. 529), čo však nevyužila. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na správny záver okresného súdu v odseku 60 odôvodnenia napadnutého rozsudku, podľa ktorého preukázať tvrdené skutočnosti je povinná žalobkyňa a v rámci konania ich aj zrealizovať sama, pričom nie je tomu povinný súd ani žalovaná strana, s ktorým sa odvolací súd stotožňuje.

69. Žalobkyňa nesúhlasila so záverom na str. 27 odôvodnenia rozsudku, že znalecký posudok prof. MUDr. Labaša nebol kontrolným znaleckým posudkom, nakoľko v položených otázkach nežiadala o vypracovanie kontrolného znaleckého posudku vo vzťahu k posudku MUDr. Pamulu, toto je zavádzajúce tvrdenie, nakoľko v podaní zo dňa 26.6.2017 žalobkyňa vyslovene žiadala o vypracovanie kontrolného znaleckého posudku. K uvedenej námietke odvolací súd poukazuje na obsah podania žalobkyne zo dňa 26.6.2017 na č.l. 377, v ktorom je uvedené, že znalec, ktorý by mal vypracovať kontrolný/nový znalecký posudok by mal byť ustanovený z odboru pourazovej chirurgie. Odvolací súd ďalej poukazuje na obsah spisu špecifikovaný v odseku 35, z ktorého vyplýva, že v uznesení č. k. 18C/174/2010-438 zo dňa 17.1.2018 okresný súd nepoložil znalcom prof. MUDr. Petrovi Labašovi CSc. otázku týkajúcu sa znaleckého posudku MUDr. Mariána Pamulu, keď medzi otázkami žalobkyne na znalca v podaní zo dňa 3.11.2017 (č.l. 435) absentuje otázka týkajúca sa vyjadrenia znalca k znaleckému posudku MUDr. Mariána Pamulu. Odvolací súd poukazuje na to, že okresný súd správne v odseku 60 odôvodnenia napadnutého rozsudku uzavrel, že v súlade so zásadou, že strany navrhujú dôkazy umožnil žalobkyňi položiť otázky pre znalca, avšak táto žiadnou otázkou nežiadala podrobiť kontrole predchádzajúci znalecký posudok (MUDr. Mariána Pamulu). Aj v tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na to, že ani na pojednávaní dňa 7.8.2018 žalobkyňa priamo znalcom pri jeho výsluchu na pojednávaní využila možnosť položiť túto otázku, pričom táto povinnosť nepatrí súdu, tak ako správne uzavrel už súd prvej inštancie.

70. Námietka žalobkyne, že okresný súd sa nevysporiadal s dátumom ukončenia liečby žalobcu, keď opakovane uvádza deň 18.12.2008, avšak z predložených lekárskejších správ vyplýva dátum dňa 5.1.2009 neobstojí. Súd prvej inštancie v odseku 59 odôvodnenia napadnutého rozsudku s poukazom na rozsudok okresného súdu č. k. 7T/96/2009-82 zo dňa 3.11.2009 uzavrel, že žalovaný zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil svojím protiprávnym konaním, pričom doba liečenia si vyžiadala čas do 18.12.2008, zároveň konštatoval, že táto doba je nespornou skutočnosťou. Dátum 5.1.2009 ako ukončenie liečby žalobkyne nevyplýva z výsledkov vykonaného dokazovania, keď znalec MUDr. Pamula (aj prof. MUDr. Labaš) uzavrel, že doba liečenia trvala do 23.12.2008 (šesť týždňov).

71. I podľa už konštantnej judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania (porovnaj napríklad rozhodnutia ÚS SR II.ÚS 251/04, III.ÚS 209/04, II.ÚS 200/09 a podobne). Na ďalšiu argumentáciu odvolateľky už nespôsobilú ovplyvniť posúdenie rozsudku súdu prvej inštancie odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

72. Na záver odvolací súd dodáva, že skutočnosť, že súd nerozhodol podľa predstáv a očakávaní sporovej strany, nemožno považovať za porušenie či nerešpektovanie jej práv. Odvolací súd v tejto súvislosti upriamuje pozornosť na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5 Cdo 218/2010, podľa ktorého obsah práva na spravodlivý súdny proces nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní, obsahom tohto práva je i relevantné konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Do práva na spravodlivý súdny proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04). Právo na spravodlivý súdny proces neznamená ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi (I. ÚS 50/04). Do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane

ľudských práv a slobôd nepatrí ani právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 97/97), resp. toho, aby súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných predpisov, ktorý predkladá účastník konania (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

73. S poukazom na vyššie uvedené, pokiaľ súd prvej inštancie rozsudkom IV. výrokom vo zvyšku žalobu zamietol rozhodol vecne správne, preto odvolací súd po vysporiadaní sa s relevantnými odvolacou argumentáciou odvolateľky, vrátane závislých výrokov V., VI., VII., VIII. odvolaním síce napadnutých avšak bez osobitnej odvolacej argumentácie, čím odvolaciemu súdu znemožnili preskúmanie týchto výrokov, s použitím § 387 CSP ako vecne správny potvrdil rozsudok v napadnutých výrokoch IV., V., VI., VII., VIII.

74. Ustanovenie § 257 CSP predstavuje odchýlku od zásady zodpovednosti za výsledok (§ 255 CSP) a od zásady zodpovednosti za zavinenie (§ 256 ods. 1 CSP). Dôsledkom je neuloženie povinnosti náhrady trov konania strane, ktorá spôsobila vznik trov svojím zavinením. Ide o prípady, kedy náhradová povinnosť sa javí ako neprimeraná tvrdošť, preto posúdenie súdu musí vždy vychádzať z posúdenia okolností konkrétnej veci, pričom významné sú okolnosti vedúce žalobcov k súdnemu uplatneniu nároku, postoj strán v konaní, a v kontexte uvedeného sa prihliada aj k majetkovým, sociálnym a osobným pomerom strán konania.

75. Účelom tohto moderačného práva je zmierniť dôsledky právnych noriem upravujúcich náhradu trov konania v prípadoch neprimeraného postihu náhradou trov konania voči zodpovednému subjektu.

76. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania medzi odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 a § 257 CSP, vychádzajúc z pomeru úspechu strán v odvolacom konaní. V odvolacom konaní síce dosiahol žalovaný ako aj intervenient na strane žalovaného plný úspech, vznikol im teda nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobkyni ako v konaní neúspešnej strane, avšak odvolací súd tak ako aj súd prvej inštancie mal za to, že je dôvodný postup podľa § 257 CSP. Odvolací súd nárok na náhradu trov odvolacieho konania žalovanému nepriznal, keď tak ako aj súd prvej inštancie prihliadol na charakter sporu, skutočnosti za akých došlo k dopravnej nehode, uznanie zodpovednosti žalovaným, nezavinenie žalobkyne na dopravnej nehode, osobné a majetkové pomery žalobkyne, ktorá je invalidná so zdravotnými problémami, pričom uloženie platiť náhradu trov konania žalovanému by nespĺňalo ani predstavu o spravodlivosti. Intervenientovi priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 50 %, keď mal za to, že bolo nutné zohľadniť predovšetkým charakter sporu ako aj osobné a majetkové pomery žalobkyne s poukazom na jej zdravotný stav. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie osobitným uznesením po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

77. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Tento rozsudok nemožno napadnúť odvolaním.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok dovolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok dovolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia dovolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).